

Jaarverslag 2023

Flynth Audit B.V.

geheel document digitaal

Fietsersbond

S.v.a.v.

6 mei 2024

Voorwoord

Samen impact maken voor een fietsveilig Nederland

Nergens op de wereld wordt zoveel gefietst als in Nederland. Een fietsvriendelijk Nederland betekent op de eerste plaats vooral een fietsveilig Nederland. Afgelopen jaar werden de schokkende cijfers van 2022 bekend gemaakt. Maar liefst 291 fietsers overleden er in dat jaar; het hoogste aantal doden op de fiets sinds 2008. Bijna 70% van de ernstig verkeersgewonden is een fietser. Deze vreselijke cijfers maken ons extra gedreven om nog meer impact te maken voor fietsers.

We hebben ons in 2023 op tal van manieren ingezet voor een verbetering van de fietsveiligheid. Zo lieten we samen met Bouwend Nederland Sweco onderzoek doen naar de kwaliteit van fietsroutes van middelbare scholieren. De conclusie? Scholieren moeten nog te vaak gevaarlijke, drukke (N-) wegen oversteken, fietsen soms noodgedwongen op de weg tussen ander verkeer of over te smalle fietspaden. Om fietspaden veilig(er) te maken is een investering nodig tot in totaal 1,7 miljard euro.

Ook fietsers met een fysieke beperking en/of een aangepaste fiets kunnen lang niet overal vrij en zorgeloos fietsen. Daarom stelden we de brandbrief Onbeperkt fietsen voor iedereen op, die maar liefst 3.393 keer werd ondertekend. In de brief vroegen we niet alleen aandacht voor toegankelijke voorzieningen, maar ook voor het vermijden van gevaarlijke fietsinfrastructuur en het creëren van meer overzicht in het verkeer.

In de enquête Fietsgemeente was fietsveiligheid ook een belangrijk thema. Zo vroegen we onder andere naar het veiligheidsgevoel van fietsers en wat fietsers vinden van het onderhoud van de wegen in hun gemeente. De vragenlijst, die de basis vormt voor de Fietsgemeente verkiezing, werd door bijna 47.000 mensen ingevuld.

Fietsveiligheid op de agenda van politieke partijen zetten, was één van onze doelen in 2023. We riepen de partijen op om de fiets mee te nemen in hun verkiezingsprogramma's voor de Tweede Kamerverkiezingen en werkten concrete actiepunten uit. En wat bleek: er was in veel partijprogramma's verrassend veel aandacht voor de fiets. Wat we daar straks concreet van merken, moet de praktijk gaan uitwijzen.

We spraken niet alleen de politiek aan op dit belangrijke thema. Ook bij de fietsers zelf ligt een grote verantwoordelijkheid om veilig de weg op te gaan. Daarom hebben we ook in 2023 via onze Fietschool vele fietslessen gegeven aan onder andere kinderen en senioren. Daarnaast gaan onze activiteiten rondom het programma Doortrappen onverminderd door, zodat senioren zo lang mogelijk veilig blijven fietsen. Bij al dit soort activiteiten kunnen we niet zonder de inzet van onze enthousiaste vrijwilligers. Als organisatie zijn we altijd in ontwikkeling en werken we volop aan het versterken van de regio's.

Kortom: 2023 stond voor ons in het teken van een gezonde portie fietsgeluk en veilig fietsen. Veiligheid is de eerste vereiste om comfortabel, zonder belemmeringen én met veel plezier de weg op te gaan. Daar draait het uiteindelijk om!

Esther van Garderen
Directeur

Gilbert Isabella
Voorzitter

De Fietsersbond zet zich in voor veilig en comfortabel fietsen en levert hiermee een bijdrage aan een leefbaar, gezond en actief Nederland én aan fietsgeluk voor iedereen. Dat kan dankzij de steun van onze leden. De Fietsersbond heeft ruim 32.000 leden, 168 afdelingen en 2.000 vrijwilligers (inclusief routeplanners), verspreid over heel Nederland.

Foto's: Bas Fotografie, DigiDaan, Ferdy Damman, Maarten Hartman, Jessica de Korte, Corné Sparidaens, Twycer, Elizabeth Wattimena
Illustraties: Sanne Boekel, Luc Versleijen en Akimoto
Redactie: Fietsersbond
Eindredactie: Daphne Doemges-Engelen
Opmaak: Akimoto

Fietsersbond
Nicolaas Beetsstraat 2a
3511 HE Utrecht
030-2918171
info@fietsersbond.nl
fietsersbond.nl

Inhoud

Voorwoord	3	5. Fondsenwerving	30
Fietsersbond jaaroverzicht 2023	6	5.1 Fondsen particulier	30
Onze programma's	8	5.2 Fondsen bedrijfsleven	32
Impact maken voor alle fietsers		Communicatie	
1. Mobiliteit	9	6. Communicatie	33
1.1 Beleid en lobby	9	6.1 Content en communicatiemiddelen	33
1.2 Fietsgemeente 2024	13	6.2 Consumentenvoorlichting	34
		6.3 Communicatie, woordvoering & webontwikkeling	35
2. Ruimte, Leefbaarheid en Veiligheid	14	7. Bestuur en management	37
2.1 Beleid en lobby	14	7.1 Statutaire missie	37
2.2 Friesland	17	7.2 Organisatie	37
2.3 Zuid-Holland	17	7.3 Ledenraad	37
2.4 Flevoland	17	7.4 Ledenraadpresidium	37
		7.5 Controlecommissie	37
3. Geluk en Gezondheid	18	7.6 Algemeen bestuur	38
3.1 Beleid en lobby	18	7.7 Directie	39
3.2 Fietschool en educatie	21	8. Verantwoordingsverklaring	40
3.3 Doortrappen	21	9. Financieel resultaat	43
3.4 City Deal Fietsen voor Iedereen	23	10. Vooruitblik en begroting 2024	46
3.5 Fietsen op recept	23	11. Jaarrekening	49
3.6 Werken in beweging	23	Bijlagen	77
3.7 Beweegvriendelijke schoolomgeving	24		
3.8 Routeplanner	25		
Een vereniging voor alle fietsers			
4. Verenigingsorganisatie	26		
4.1 Vereniging	26		
4.2 Fietsersbond en jongeren	26		
4.3 Vrijwilligersmanagement	26		
4.4 Landelijk Bureau	29		

FIETSERBOND
JAAR
OVER
ZICHT

2023

1 Fietersbond Fietsfestival

waar fietsers en de fiets in
het zonnetje werden gezet

Brandbrief namens 3.393 mensen

Oproep naar Nederlandse gemeenten: weg met
hobbels en hekjes. Mensen met aangepaste
fietsen moeten ook overal onbezorgd
kunnen fietsen!

Fietsverlichtingsacties in
12 gemeenten

2 stemwijzers

Fietswijzers voor provinciale
verkiezingen in Friesland én voor
de landelijke verkiezingen

46.541 fietsers

gaven hun mening over
het fietsklimaat in onze
Fietsgemeente-enquête

2 extra opties

in de **Fietersbond
Routeplanner**: Nachtroute
en Vrienden op de fiets

organisaties en
bedrijven **Vriend van
de Fietersbond**

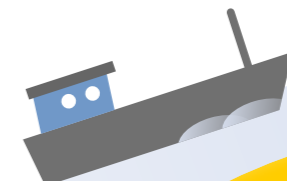

7

nieuwe lokale
Fietersbond
afdelingen

26.000 petitie's

ondertekend voor behoud
veerponten in Gelderland

Oproep: investeer 1,7 miljard

in het veilig(er) maken
van schoolroutes en
fietspaden.

Amsterdam voert
**30 kilometer
per uur**
als maximum
snelheid in

1 onderzoek

met oplossingen voor
meer fietsen in de trein

Fietersbond luidde opnieuw
de **noodklok** na bekendmaking
291 fietsdoden

Ook in 2025 blijft
fietsparkeren bij station
24 uur gratis!

2.196 Nieuwe leden

TestKees testte 213 producten

van **fietsverlichting** tot de elektrische
ov-fiets en van een regendakje tot
driewiel fietsen!

35 nieuwe fietsdocenten

opgeleid om **fietslessen**
te geven

13.000 fietsers

trotseerden regen en wind tijdens de
eenmalige weekendopenstelling van
de **Afsluitdijk**

1. Mobiliteit

We moedigen gemeenten, vervoerregio's, provincies en het Rijk aan de fiets een belangrijke plek te geven in hun mobiliteitsbeleid met data, advies en ondersteuning. De Provinciale Statenverkiezingen in maart 2023 én de Tweede Kamerverkiezingen in november boden hier uitgelezen momenten voor.

1.1 Beleid

Het is grotendeels gelukt om de fiets hoger op de agenda van gemeenten, provincies en het Rijk te krijgen en te zorgen dat zij hier budget voor reserveren. Zo lieten wij kiezers tijdens de Provinciale Statenverkiezingen weten welke partijen het meest fietsvriendelijk zijn. Dat deden we onder andere door verkiezingsprogramma's met elkaar te vergelijken en inzicht te geven in wat provincies na de verkiezingen daadwerkelijk van plan zijn rondom het thema fiets. In Friesland experimenteerden we daarnaast met een Fietswijzer.

Vele Fietsersbond-vrijwilligers ondersteunden ons tijdens de campagne door in alle provincies deel te nemen aan fietstochten en discussieavonden. Tot slot organiseerden we een webinar voor nieuwe Statenleden en beoordeelden we de nieuwe provinciale bestuursakkoorden op fietsvriendelijkheid. Helaas is er slechts bescheiden aandacht voor de fiets met weinig nieuwe ambities binnen de meeste provincies. Samen met een team van enthousiaste vrijwilligers is gewerkt aan versterking van de provinciale vertegenwoordiging, onder meer in Zeeland en Gelderland.

Europese verkiezingen

De Fietsersbond deelt actief Nederlandse fietskennis in het buitenland – in het bijzonder over belangenbehartiging – en doet omgekeerd kennis op van buitenlandse ontwikkelingen. We troffen voorbereidingen voor onze activiteiten tijdens de Europese verkiezingen in 2023, in overleg met de European Cyclists Federation (ECF). Concreet betekent dit dat we deelnamen aan webinars en de jaarvergadering van de ECF.

Landelijke verkiezingen

Door de val van het kabinet moesten we snel inspelen op de verkiezingen voor de Tweede Kamer. Onze inhoudelijke inbreng werd eerst voorgelegd aan de achterban en opgestuurd aan de partijen. Inhoudelijk zetten we in op een miljard voor fietsveiligheid in het nieuwe regeerakkoord. Daarnaast werkten we aan stellingen voor een eigen Fietskieswijzer waarmee kiezers het fietsbeleid per partij konden vergelijken. Tien partijen reageerden op deze stellingen en de Fietskieswijzer werd meer dan 3.200 keer ingevuld. We vergeleken de verkiezingsprogramma's en analyseerden doorrekeningen van de Planbureaus. Onze bevindingen deelden we in diverse nieuwsberichten. Helaas verloren de meest fietsvriendelijke partijen bij de verkiezingen, met uitzondering van GL-PvdA. We constateerden dat BBB en NSC een redelijk positieve kijk hebben op de fiets. Om de fiets ook na de verkiezingen op de politieke agenda's te houden, maakten we een mooie infographic, waarin

Onze programma's

Iedereen moet veilig en met veel plezier kunnen fietsen. Dat is waar wij als Fietsersbond ons al jaren hard voor maken. Dat onze inzet nodig is én blijft, dat blijkt op allerlei fronten. Zo zijn fietsroutes van middelbare scholieren nog te vaak gevaarlijk. En ook fietsers met een fysieke beperking kunnen lang niet overal zorgeloos op pad. Reden te meer om de fiets(veiligheid) in al zijn facetten onder de aandacht van gemeenten, vervoerregio's, provincies en het Rijk te blijven houden.

Ook de mensen zelf moedigen we aan om er vooral op uit te trekken met de fiets; dat is immers goed voor jezelf, maar ook voor het milieu. Niet voor iedereen is het echter vanzelfsprekend om de fiets te pakken om naar school, werk of hobby's te gaan. Zo blijken juist steeds minder kinderen te fietsen, omdat ouders het gevaarlijk vinden of omdat er

simpelweg geen geld is voor een fiets. Een zorgelijke ontwikkeling. Net als het feit dat ouderen in steden onder andere door drukte niet meer de fiets op durven.

Wij willen dit soort belemmeringen om niet (meer) te fietsen wegnemen. Want iedereen moet kunnen fietsen en fietsvrijheid kunnen ervaren. Om onze doelen met de hulp van onze vele enthousiaste vrijwilligers te bereiken, stelden we het Fietsplan 2023 op. Daarin richtten we ons op drie programma's: ten eerste Mobiliteit, ten tweede Ruimte, Leefbaarheid en Veiligheid en tot slot Geluk en Gezondheid. Per programma vonden het afgelopen jaar allerlei initiatieven en concrete activiteiten plaats en wisten we heel wat (letterlijke en figuurlijke) fietsmeters te maken. In deze verantwoording gaan we daar dieper op in.

de claim van een miljard voor fietsveiligheid wordt onderbouwd.

Vervoersarmoede op de agenda

Er speelde in 2023 nog veel meer dan Europese, landelijk en Provinciale verkiezingen. Zo zijn we er in 2023 in geslaagd om het thema vervoersarmoede en de belemmeringen die fietsers ervaren breder op de agenda te krijgen van organisaties die zich bezighouden met mobiliteit. Het onderwerp komt onder meer voor in de verkiezingsprogramma's van een aantal partijen. Daarnaast woonden we twee conferenties bij die het ministerie organiseerde over vervoersarmoede. Hierdoor was het niet nodig zelf een conferentie rondom dit thema te organiseren. En tijdens een werkbezoek van D66-Kamerlid Van Ginneken aan de Fietsersbond werd haar opnieuw duidelijk dat fietsen nog lang niet voor iedereen betaalbaar of toegankelijk is. Het resulteerde onder meer in een nota van D66 over de fiets met verschillende voorstellen, onder meer over inclusiviteit.

Doorbraak

In 2023 richtten we ons er ook op dat de uitvoering van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets verankerd werd binnen de Rijksoverheid. Het feit dat er nu structureel geld in het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) beschikbaar is, betekent een doorbraak. Al is 6 miljoen per jaar veel te weinig. We leverden input voor het werkprogramma van de Tour de Force en voor de inhoud van de Meerjarige Adaptieve Investeringsagenda Fiets. Verder waren we aanwezig bij de brede fietstafel van de Tour de Force en bij de uitwerking van de activiteiten voor volgend jaar, waarbij we aandrongen op meer focus en slagkracht. Rond de relevante debatten in de Tweede Kamer brachten we deze punten onder de aandacht.

Noodklok over fietsveiligheid

Conform onze doelstelling van Fietsvisie 2040 streefden we ernaar om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van het fietsaandeel in alle verplaatsingen. Door de jaarlijkse rapportage

van Goudappel/Dot bestaat dit inzicht nu. Het fietsaandeel is weer op het niveau van vóór de coronapandemie. Verder leverden we binnen de Mobiliteitsalliantie belangrijke inbreng in de herijking van het Deltaplan, vooral in de keuze voor nabijheid van voorzieningen. Ook waren we, mede namens de Verkeersveiligheidscoalitie, betrokken bij de opzet van een succesvol verkiezingsdebat. Deze Verkeersveiligheidscoalitie publiceerde een nieuw appel over verkeersveiligheid, met fietsveiligheid als hoofdprioriteit. Het appel werd openbaar bij de presentatie van de nieuwe (ongunstige) cijfers over het aantal gewonden en doden in het verkeer. We luidden de noodklok over het hoge aantal dodelijke fietsers, en in het bijzonder als gevolg van botsingen met auto's.

Manifest voor bereikbaarheid

Naast veiligheid is bereikbaarheid voor iedereen ook een belangrijk speerpunt voor de Fietsersbond. In 2023 sloten we daarom aan bij een initiatief van Natuur & Milieu over een 'Manifest voor bereikbaarheid' voor iedereen. Samen met 28 andere maatschappelijke organisaties en bedrijven pleitten we ervoor dat mensen dagelijkse bestemmingen goed moeten kunnen bereiken. Want bereikbaarheid voor iedereen is essentieel en de fiets speelt daarbij een belangrijke rol. Het manifest is aan de Vaste Kamercommissie van Infrastructuur & Waterstaat overhandigd.

In het kader van het thema bereikbaarheid dan nog iets over de fiets en de trein. Het is een sterke combinatie, maar er zijn helaas nog veel obstakels. Zo zijn er te weinig fietsplaatsen in de trein beschikbaar en ontbreekt duidelijke informatie hierover. Daarom publiceerden we een rapport waarin we gedetailleerd per treintype duiden hoe het aantal fietsplekken in de trein kan worden uitgebreid. Het rapport riep veel reacties uit vanuit onze achterban, waarin werd geklaagd over de matige voorzieningen in Nederland. Ook droegen mensen buitenlandse voorbeelden met meer mogelijkheden voor fietsvervoer in de trein aan.

De Tweede Kamer stemde ook positief over een motie voor de nieuwe spoorconcessie 2025-2035. In deze nieuwe spoorconcessies blijft behouden dat je de eerste 24 uur gratis je fiets kunt stallen bij het station én dat er voldoende plaatsen voor fietsen in de trein zijn. Ook verzocht de regering de NS te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om aparte fietscoupés op sommige trajecten en/of momenten in de week in te zetten.

Tallose andere activiteiten: van speedpedelec tot veerponten

Eigenlijk gebeurde er in 2023 teveel om op te noemen. Zo overlegden we met de Kopgroep - die zich hard maakt voor een veiliger en breder gebruik van de speedpedelec - welke agendapunten we

gezamenlijk onder de aandacht willen brengen bij beleidsmakers in Den Haag. We spraken de nieuwe projectleider van SAFE over fietsdiefstal en gaven feedback op zijn plannen rondom een meer actieve opstelling van de betrokken partijen tegen fietsdiefstal. Verder leverden we met drie sessies een grote bijdrage aan het Nationaal Fietscongres. Ook deelden we op de Dag van de Fietshelm en vervolgbijeenkomsten de nuancering van ons standpunt over de fietshelm en ons blijvende verzet tegen een helmplicht. En waren we actief in de Veerpontencoalitie, die zich inzette voor het behoud van de veren in Gelderland. Ruim 26.000 mensen ondertekenden deze petitie. Met als resultaat een passage in het Gelderse provinciale coalitieakkoord, waarin staat dat een duurzaam behoud van de veerponten wordt onderzocht.

In 2023 werkten we ook aan versterking van aandacht voor de fiets op provinciaal en regionaal niveau. Zo is er een nieuwe groep vrijwilligers actief in Gelderland en startten we met de vervoerregio's MRDH en Amsterdam een bestuurlijk overleg, met als doel vrijwilligers in te schakelen bij het maken van een visie en plannen voor de beide vervoerregio's.

Fietsen over de Afsluitdijk

Tot slot nog een bijzonder hoogtepunt van 2023: na jaren wachten was het op 1 en 2 juli 2023 weer mogelijk om over de Afsluitdijk te wandelen of fietsen. Daar maakten zo'n 13.000 fietsers en ruim 800 wandelaars gretig gebruik van. De Fietsersbond was met twee stands aanwezig om aandacht te vragen voor meer openstellingen. Helaas is na deze succesvolle openstelling het fietspad weer afgesloten vanwege de dijkrenovatie. De openstelling smaakt echter naar meer. De grote opkomst sterkt ons in het belang van de openingen: wandelaars en fietsers willen de dijk zélf kunnen bedwingen!

Niet behaald

Ondanks alle positieve vooruitgang en behaalde resultaten zijn sommige doelen in 2023 door tijdgebrek niet behaald. De onverwachte verkiezingen voor de Tweede Kamer hebben impact gehad op onze tijdsbesteding. Om die reden vond een beoogde verkenning naar de logistiek met de fiets in Nederland niet plaats. Verder is het niet gelukt om onze vrijwilligers te informeren over het Uitdaagrecht en de kansen die het biedt als participatie-instrument om lokaal fietsbeleid te

beïnvloeden. Bij het Uitdaagrecht (ook wel Right to Challenge genoemd) kunnen bewoners taken van overheden overnemen als zij denken deze slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen uitvoeren.

1.2 Fietsgemeente 2024

In 2023 organiseerden we weer het grootste fietsonderzoek van Nederland: Fietsgemeente 2024. Daarmee verzamelden we onder fietsers zo veel mogelijk input over het de aandacht voor fietsveiligheid, de aanleg van goede fietsroutes en het stimuleren van fietsgeluk in de Nederlandse gemeenten. Met de verkiezing, die we elke twee jaar organiseren, willen we alle 342 gemeenten stimuleren om hun fietsklimaat te verbeteren. De enquête Fietsgemeente 2024 levert een schat aan informatie op over het fietsklimaat per gemeente. Met de data kunnen onze 2.000 vrijwilligers heel gericht aankloppen bij hun gemeente en vragen om verbeteringen met als doel een beter fietsklimaat. In 2024 maken we de winnaar bekend en weten we welke gemeente zich Fietsgemeente 2024 mag noemen.

Er zijn acht partners en productpartners verbonden aan de Fietsgemeente die ofwel een financiële bijdrage hebben gedaan om de campagne te realiseren, ofwel een korting aanboden aan de deelnemers van de enquête.

Diversiteit in de campagne

Om te zorgen voor zoveel mogelijk meningen van fietsers, ontwikkelden we een campagne die onder andere via social media is verspreid. In deze campagne is rekening gehouden met diversiteit en inclusiviteit, door het tonen van verschillende soorten fietsers. Zoals de stadsfietser, de racefietser, maar ook de duofietser. Verder riepen we gemeenten op de enquête actief te delen. Zelf verspreidden we de enquête niet alleen via diverse social media-campagnes, maar ook via onze eigen mediamiddelen, communicatiekanalen van partners en aandacht in, voornamelijk lokale, media.

Prijzen

In 2024 reiken we de prijzen uit aan de beste grote gemeente, middelgrote gemeente, kleine gemeente en snelste stijger. Welke gemeente Fietsstad 2024 wordt, maken we bekend op het Nationaal Fietscongres 2024.

Fietsgemeente campagne in cijfers

- o 1.470.853 impressies en 20.426 klikken naar de enquête via de social media-advertenties
- o 341 gemeenten met 50+ ingevulde enquêtes (99,7%)
- o 46.775 ingevulde enquêtes

2. Ruimte, Leefbaarheid & Veiligheid

In het programma Ruimte, Leefbaarheid en Veiligheid legden we in 2023 een extra accent op toegankelijkheid. Hierbij focusten we op drie kernthema's, in lijn met de doelstellingen uit de Fietsvisie 2040. Allereerst de versterking van de fiets in het buitengebied. Ten tweede legden we extra nadruk op het voorkomen van uitstoot op en rond fietsinfrastructuur. En tot slot richtten we ons op de verbetering van de leefbaarheid door veilige infrastructuur en herverdeling van de ruimte.

2.1 Beleid

In 2023 gingen we dieper in op de 15-minutenstad: een stedelijk concept waarbij alle dagelijkse basisbehoeften binnen een kwartier lopen of fietsen van huis te vinden zijn. In de 15-minutenstad staat de mens centraal. Verplaatsingen zijn duurzaam, kort, veilig, gezond, schoon, ruimte-efficiënt en voor iedereen (inclusief). Met dit concept zorgen we voor leefbare, gezonde en goed bereikbare steden waar iedereen kan meedoen. We presenteerden een paper over de 15-minutenstad aan professionals en de Vrienden van de Fietsersbond. In dit paper werkten we zeven ontwerpprincipes uit en geven we overheden en ontwikkelaars tips om de principes in praktijk te brengen. Daarnaast organiseerden we het afgelopen jaar diverse workshops en sessies over dit thema. Zo bezochten we meerdere Fietsersbond-afdelingen om te vertellen over het concept van de 15-minutenstad.

Fietsersbond afdelingen

Tien van onze vrijwilligers kregen scholing over ruimtelijke ordening. Er vond een goed bezochte sessie op het Fietsfestival plaats. Daarnaast beantwoordden we talloze vragen van vrijwilligers over ruimtelijke en verkeersvraagstukken. In dat kader hebben we ook grotere projecten ondersteund. Zo gaven we een presentatie over rotondes in Katwijk aan de gemeenteraad op verzoek van de afdeling.

Voor de afdeling Haagse regio heeft bureau Goudappel een mooie verkenning naar

dwarsprofielen uitgevoerd om tram en fiets goed en veilig samen in te passen in het straatbeeld. Een mooi document om ook elders in grote steden waar trams op de rijbaan rijden, toe te passen.

Ontwerpwijzer Fietsen in het donker

We leverden in 2023 de ontwerpwijzer Fietsen in het donker op. Daarin geven we handvatten voor wegbeheerders zodat ze fietsroutes kunnen verbeteren. Belangrijk startpunt is om een netwerk te kiezen waar de sociale veiligheid verbeterd wordt. Daarbij wordt gekozen voor fietspaden en wegen die belangrijke voorzieningen als theaters en winkelcentra verbinden met woonwijken.

Ross Goorden, Beleidsadviseur Ruimte en Mobiliteit: 'Fietsroutes middelbare scholieren nog te vaak onveilig'

Veel te vaak fietsen middelbare scholieren over te smalle fietspaden of op drukke wegen, en moeten ze op gevaarlijke plekken oversteken. Dat blijkt uit het onderzoek *Kwaliteit fietsroutes middelbare scholieren*. Ross Goorden, Beleidsadviseur Ruimte en Mobiliteit bij de Fietsersbond: "Dit onderzoek, dat we in de zomer van 2023 lieten uitvoeren, heeft inmiddels al veel impact gehad. Het is een thema dat er écht toe doet. Want waar middelbare scholieren fietsen, daar fietst iedereen."

De Fietsersbond en Bouwend Nederland namen samen het initiatief voor het onderzoek, dat werd uitgevoerd door Sweco. Eén van de conclusies uit het onderzoek is dat zeventig tot tachtig procent van de fietsroutes voor middelbare scholieren nu niet volstaat. De resultaten werden aan het begin van het nieuwe schooljaar gepubliceerd. Dat leverde de nodige media-aandacht op, vertelt Ross. "Ik werd door het Jeugdjournaal geïnterviewd en op basis van dat item besteedde ook het NOS-journaal er aandacht aan. En in het NRC verscheen een breder artikel over fietsveiligheid naar aanleiding van het onderzoek."

Media-aandacht

Die media-aandacht maakte dat het onderwerp, zeker in aanloop naar de landelijke verkiezingen,

scherper op de agenda kwam te staan. "We hebben de resultaten goed kunnen gebruiken in onze input voor debatten, de Fietsstemwijzer en brandbrieven." En niet onverdienstelijk: in januari 2024 werd er aan het onderzoek gerefereerd in de Tweede Kamer. De minister zegde toe extra aandacht te besteden aan specifiek de 80 km/u-wegen waar scholieren op de hoofdrijbaan moeten fietsen. Ross: "Het was voor mij persoonlijk een echte eyeopener dat er nog behoorlijk veel 80 km/u-wegen zijn waar dagelijks minimaal honderdvijftig scholieren vlak langs auto's en vrachtwagens fietsen."

Investing nodig

Om fietspaden veilig(er) te maken is volgens de onderzoekers een investering nodig tot in totaal 1,7 miljard euro. "Zo blijkt uit het onderzoek bijvoorbeeld dat de helft van de drukke schoolfietspaden minimaal een halve meter breder moet worden. We hebben inmiddels signalen gekregen dat naar aanleiding van het onderzoek provincies met hun budgetten gaan schuiven, met als doel fietspaden en fietsoversteekplaatsen op de onderzochte routes te verbeteren. Daar zijn we natuurlijk blij mee."

Onveilige schoolroutes in het Jeugdjournaal

Ook met tal van andere acties hadden we in 2023 aandacht voor verkeers- en fietsveiligheid. Zo voerden we extra gesprekken en sessies over het thema met SWOV, I&W en provincies. We publiceerden samen met Bouwend Nederland en SWECO een onderzoek naar de (on)veiligheid van schoolroutes van middelbare scholieren. Er was veel interesse voor in de media - zo haalden we het Jeugdjournaal! - waardoor we veel impact konden maken.

Stikstof, LEV en STOMP

In 2023 publiceerden we enkele stukken rondom stikstof en het landelijk gebied. We bezochten talloze events en congressen om thema's uit ons programma Ruimte, Leefbaarheid en Veiligheid op de agenda te krijgen. En we gaven input op bijeenkomsten van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving over de Mobiliteitsvisie 2050 en Nota Ruimte. We voerden uitgebreid discussie over Light Electric Vehicles (LEV). Met betrokkenheid van onze vrijwilligers hebben we richting het ministerie onze zorgen en wensen aangeleverd rondom dit thema.

Verder kregen we afgelopen jaar een beter beeld van de stand van het mobiliteitsbeleid van alle gemeenten in Nederland. Daarbij lag de nadruk op het STO(M)P-principe: Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility-as-a-Service, en dan pas de Privéauto. Oftewel: genoeg ruimte en prioriteit voor

voetgangers en fietsers. We hebben echter door hiaten in de onderzoekssoftware nog geen compleet beeld van de juridische en bestuurlijke status kunnen krijgen.

De Rechtvaardige Straat

Al bijna 10 jaar werken BAM Infra Nederland en de Fietsersbond intensief samen aan oplossingen om fietsers meer ruimte te geven. Op buurt- en wijkniveau is BAM met de Fietsersbond sinds 2023 actief in De Rechtvaardige Straat. Daarbij draait het om het anders inrichten van straten en wijken. Al jaren neemt de drukte in steden toe en dat zal de komende jaren niet veranderen. In De Rechtvaardige Straat staan veiligheid, verbinding, diversiteit en verduurzaming van mobiliteit centraal.

Alliantie Samen Fietsen

Verder zetten we een werkgroep op met andere maatschappelijke organisaties rondom dijkwegen met het oog op meer onderzoek en concrete maatregelen. Daarnaast maakt de Fietsersbond ook deel uit van de Alliantie Samen Fietsen, een samenwerkingsverband van organisaties die de verschillende gebruikers van het fietspad vertegenwoordigen. Samen zetten we ons in voor meer begrip en samenwerking op het fietspad.

Nog niet uitgevoerd

Met het oog op de personele bezetting hebben we een geplande uitvoering van de evaluatie en

besluitvorming over twee of drie fietsnetwerken per gemeente wél opgestart, maar nog niet afgerond. En vanwege capaciteitsproblemen hebben we een beoogde actie van minimaal vijf afdelingen om fietspaden beter te wegen, laten vallen. Ook de beoogde organisatie van 'fietspadgesprekken' over de drukte op het fietspad, het zoeken naar samenwerkingen om de uitstoot van scooters op het fietspad terug te dringen en de uitvoering van drie projecten voor weekendafsluitingen voor autoverkeer op drukke recreatieve routes hebben we, in verband met haalbaarheid en nut, niet uitgevoerd.

2.2 Friesland

In Friesland werkt een door de provincie betaalde vertegenwoordiger van de Fietsersbond. Deze zet zich in voor betere fietsvoorzieningen en verkeersveiligheid voor fietsers en het stimuleren van (veilig) fietsgebruik in de provincie.

Inzet rondom verkiezingen

In het kader van verkiezingen werd er veel georganiseerd in Friesland. In aanloop naar de verkiezingen op 15 maart voor de Provinciale Staten en het waterschap werd een Fietswijzer Fryslan ontwikkeld. Door deze in te vullen, konden mensen snel ontdekken welke politieke partij het beste bij hen past als het om fietsen gaat.

Ook vroegen we in het kader van de Provinciale Statenverkiezingen aandacht voor betere en veiligere fietsvoorzieningen, en in het kader van de Wetterskip verkiezingen voor recreatief medegebruik van de waterkeringen.

Verder werd op 9 maart in De Bres in Leeuwarden een groot fiets- en wandeldebateit gehouden. Het debat werd geleid door directeur Ankie van Dijk van Wandelnet en Fietsersbonddirecteur Esther van Garderen.

Een greep uit de andere activiteiten

Er gebeurde nog meer in Friesland het afgelopen jaar. Zo verzorgden we een gastcollege NHL Stenden Hogeschool over mobiliteit en fietsverkeersveiligheid. Vroegen we onder andere aandacht voor fiets- en wandel-recreatieve voorzieningen bij de Friese IJsselmeerkust en voor openstellingsmogelijkheden en toegankelijkheid van de Afsluitdijk.

2.3 Zuid-Holland

Ook in Zuid-Holland hebben we niet stilgezeten. Zo vond er een bijeenkomst plaats over de Provinciale Staten verkiezingen, werkten we mee aan het verkeersveiligheid overleg, schreven we een advies aan de nieuwe Staten en verspreidden we de 15-minutenstad onder nieuwe Statenleden. Ook werd er in 2023 een rapport opgesteld door Goudappel en Fietsersbond Haagse Regio over wegaanpassingen rondom de tramverbreding, met als doel deze wegen fietsvriendelijker te maken.

2.4 Flevoland

In 2023 realiseerden we in Zeewolde een Doortraproute. De voorbereiding voor Doortraproutes in Almere en Lelystad is in gang gezet. We beogen die in 2024 te realiseren.

Verder hebben we tien nieuwe fietsdocenten opgeleid die ouderen helpen met tips en fiets-clinics om hen met plezier veiliger en comfortabeler te laten fietsen. Er werden twee e-bike middagen georganiseerd in Flevoland, één in Almere en één in Lelystad. Deze informatieve dagen werden afgesloten met een mooie fietstocht. In Almere ontvingen deelnemers naast tips over fietsen op een e-bike ook een gratis fietshelm en spiegel.

In het najaar van 2023 zijn we gestart met de voorbereidingen voor de ronde tafelgesprekken met landbouworganisaties en fietsers. Dat zal in 2024 leiden tot een campagne rondom het thema landbouwverkeer en fietsers.

Tot slot spreken we twee keer per jaar de provincie tijdens een opdrachtgeversoverleg. Hierbij sluit namens de Fietsersbond de projectleider aan en de directeur. Daarnaast is er eenmaal per jaar een bestuurlijk overleg waarbij de projectleider en directeur van de Fietsersbond overleg hebben met de gedeputeerde. De lokale afdelingen geven input voor deze gesprekken.

Naast deze afspraken proberen de projectleider en contactpersoon elkaar elke maand bij te praten over de voortgang van de projecten die in het werkplan zijn afgestemd.

3. Geluk & Gezondheid

Geluk en gezondheid is voor de maatschappij een belangrijk goed. Willen we mentaal en fysiek gezond blijven, dan hoort daar een gezonde leefstijl bij, met voldoende beweging en ontspanning.

Met het Programma Geluk en Gezondheid willen we meer Nederlanders in beweging krijgen door te fietsen. Zodat ook zij een flinke dosis fietsgeluk kunnen ervaren. Dit doen we door aandacht te vragen voor beleid op dit gebied, en door kennis over fietsen in combinatie met geluk en gezondheid te delen met zowel burgers als professionals. Met de projecten binnen dit programma richten we ons op mensen met een (fysieke en/of mentale) beperking, ouderen, jeugd en mensen met een lagere sociaaleconomische positie.

3.1 Beleid

De webpagina Geluk en Gezondheid op de Fietsersbond-site is vernieuwd. Doel was om de relatie met fietsen nog breder en inzichtelijker te maken. We voegden bijvoorbeeld artikelen toe over fietsen en mentale gezondheid en over gezondheid en de elektrische fiets.

Ook maakten we een infographic over fietsen in combinatie met geluk en gezondheid, zowel voor onze vrijwilligers als voor burgers en externe professionals. In eerste instantie wilden we vier infographics opleveren, maar we kozen er uiteindelijk voor om de kennis samen te vatten in één beknopt en toegankelijk overzicht.

Iedereen Mobiel: Brandbrievenactie en meer

We voerden in 2023 een project uit voor fietsers met een beperking. Hiervoor is input van ervaringsdeskundigen zeer waardevol. Daarom is de community Iedereen Mobiel gestart, een groeiende community van fietsers met een beperking. In digitale en fysieke bijeenkomsten hebben we veel input en advies opgehaald over het thema fietsen met een beperking, al dan niet met aangepaste fiets. Op basis van dit advies hebben we met tal van activiteiten flink ingezet op dit thema. Een groot succes was de brandbrievenactie Onbeperkt fietsen voor iedereen: 3.393 mensen ondertekenden de brandbrief. Gemeenten die de brandbrief ontvingen, kregen direct concrete tips om aan de slag te gaan

Karlijn Janssen, programma-coördinator Geluk & Gezondheid: **‘De brandbrief kreeg veel positieve aandacht’**

En dat is gelukt! Het initiatief kon rekenen op 3.393 handtekeningen én veel positieve feedback van ondertekenaars en gemeenten”, vertelt Karlijn Janssen, programmacoördinator Geluk & Gezondheid bij de Fietsersbond.

Persoonlijke reacties en tips

In de brief gingen we onder andere in op meer toegankelijke voorzieningen, het vermijden van gevaarlijke fietsinfrastructuur en het creëren van meer overzicht in het verkeer. Veel ondertekenaars van de brandbrief deelden, bijvoorbeeld via Facebook, een persoonlijke reactie, vertelt Karlijn enthousiast. “Mensen zijn blij met het initiatief, of delen een tip. Zo schreef iemand: ‘Neem ook contact op met natuurorganisaties over de fietssluisen en ontoegankelijke bospaden in de natuur.’”

Hartenkreet

Halverwege december ontvingen alle Nederlandse gemeenten de brandbrief plus verbetertips. “We deelden voorbeelden van gemeenten die het al goed doen en waar anderen van kunnen leren. Diverse gemeenten reageerden positief op onze actie. Zo schreef de gemeente Deventer ‘dat deze hartenkreet zeker van meerwaarde is bij het inrichten van de fietsinfrastructuur in Deventer.’” Naar aanleiding van alle positieve reacties krijgt de actie een vervolg. “Maar liefst 137 van de ondertekenaars willen in 2024 als vrijwilliger meehelpen met een nieuwe campagne, waarbij we inzoomen op een deelonderwerp uit de brandbrief.”

Gevaarlijke oversteekpunten, paden met onhandige hekjes, hoge drempels... Obstakels op de weg waardoor niet iedereen overal vrij en zorgeloos kan fietsen. In het najaar 2023 vroegen we aandacht voor fietsers met een fysieke beperking en/of aangepaste fiets.

“In februari 2023 richtten we de community Iedereen Mobiel voor deze doelgroep op. Samen met hen keken we naar acties die impact kunnen maken. We besloten een brandbrief op te stellen om aandacht voor het onderwerp te vragen.

Peter Adim uit Nigeria volgde fietsles: **‘Hoe meer ik fiets, hoe zelfverzekerder ik word’**

De 32-jarige Peter Adim uit Nigeria kwam ruim twee jaar geleden naar Nederland en wilde snel leren fietsen. Fietsdocent Frans Lueb van de Fietsersbond gaf hem vier lessen en inmiddels verkent Peter elk weekend per fiets zijn nieuwe thuisstad Utrecht.

“In Nigeria zijn er, net als in veel andere Afrikaanse landen, veel auto’s en weinig fietsen op de weg. Ik had nog nooit gefietst toen ik naar Nederland kwam, maar wilde het wel graag leren. Omdat veel van mijn Nederlandse vrienden vertelden dat ze als kind leerden fietsen, dacht ik dat het niet zo moeilijk zou zijn. Dat viel tegen.”

Geduldig

Op de site leest Peter dat hij via de Fietsersbond fietsles kan volgen. “Ik stuurde een berichtje en een week later had ik al mijn eerste les!” De vier lessen van fietsdocent Frans zijn voor Peter een leuke ervaring, vertelt hij. “Frans was heel geduldig en vriendelijk. Ik begon op een leenfiets en iedere week zat er vooruitgang in. Na les drie kocht ik mijn eigen, simpele, fiets. Naast het besturen van de fiets zelf, leerde ik ook op welke verkeersborden ik moet letten.”

Fiets onder controle

Inmiddels fietst Peter elke zaterdag naar een andere plek in Utrecht. “Hoe meer ik fiets, hoe zelfverzekerder ik word. Ik merk dat ik de fiets onder controle heb, maar rijd nog niet in het donker. Mijn fiets en ik worden steeds meer één en ik leer de stad beter kennen. Ik heb mijn vrienden in Nigeria zelfs een foto gestuurd van mij en mijn fiets!”

met het thema toegankelijkheid, en daarmee ook met het verbeteren van de veiligheid.

We ontvingen veel positieve reacties vanuit zowel gemeenten als de ondertekenaars van de brandbrief. Veel mensen gaven aan zich gehoord te voelen door ons initiatief. Dit is dan ook de reden dat we met dit thema verder aan de slag gaan in 2024. Ook startten we de nieuwsbrief Iedereen Mobiel voor fietsers met een beperking. En ontwikkelden we een speciale tipsheet rondom aangepaste fietsen en de Wmo.

Subsidieaanvraag Nationaal Groeifonds

Vanuit de Federatie voor Gezondheid deden we een gezamenlijke subsidieaanvraag voor het Nationaal Groeifonds. Dit fonds investeert samen met initiatiefnemers in projecten die zorgen voor economische groei op de langere termijn. De Federatie voor Gezondheid vertegenwoordigt organisaties die gezondheid als uitgangspunt en richtsnoer nemen. Ondanks onze gezamenlijke inzet is de subsidie helaas niet gehonoreerd.

- o Bijna 3.400 fietsers ondertekenden de brandbrief
- o 8 handbikers en driewiel fietsers zetten zich vrijwillig in binnen Iedereen Mobiel
- o 137 aanmeldingen van mensen die zich ook actief willen inzetten binnen Iedereen Mobiel
- o 6 bijeenkomsten met de community Iedereen Mobiel
- o 2 nieuwsbrieven Iedereen Mobiel uitgestuurd
- o 3 workshops over het thema fietsen met een beperking: bij Velo-City, het Nationaal Fietscongres en ons eigen Fietsfestival

3.2 Fietschool en educatie

De Fietschool is er om mensen te leren fietsen, maar ook om mensen die al langer fietsen te helpen om dat veilig en plezierig te blijven doen. De docenten van de Fietschool geven fietsles aan kinderen, forenzen, nieuwe Nederlanders, mensen met een beperking en senioren, zodat zij veilig, comfortabel en met plezier kunnen deelnemen aan het verkeer.

Met het project Fietschool en educatie verzorgt de Fietsersbond de scholing en verdere ontwikkeling van de docenten en het lesmateriaal dat zij gebruiken bij hun lessen. In 2023 verzorgden we twee opleidingstrajecten. En in totaal verwelkomden we vorig jaar maar liefst 35 nieuwe docenten! Tot slot organiseerden we een terugkomdag voor actieve fietsdocenten, die werd bezocht door 36 enthousiaste docenten.

3.3 Doortrappen

Het programma Doortrappen, een initiatief van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), moedigt ouderen aan actief te blijven fietsen voor

hun gezondheid. De Fietsersbond is één van de partners in de uitvoering van dit programma. In 2023 organiseerde de Fietsersbond diverse activiteiten per provincie, zoals Fietsinformatiedagen en Driewiel-ontdekdagen. Ook werden nieuwe Doortraproutes gerealiseerd. Met deze (en nog veel meer) activiteiten willen we vooral het fietsgeluk en de fietsveiligheid voor oudere fietsers vergroten. We voeren het programma uit in samenwerking met de provincies, gemeenten, externe partijen en buurtsportcoaches.

Doortrappen Limburg

We organiseerden tal van activiteiten in de provincie Limburg:

- o 2 keer de Fietsinfodag Heerlen.
- o 6 keer de Groepsfietsstocht gemeenten Maastricht – Heuvelland.
- o 1 keer de Driewiel fiets-ontdekdag Landgraaf en 1 keer de Groepsfietsstocht.
- o 1 keer de Groepsfietsstocht Roermond.

Doortrappen Drenthe

In Drenthe ondernamen we onder andere het volgende:

- o 12 Driewiel fiets-ontdekdagen.
- o Fietspiegelacties tijdens de Drentse Fietsvierdaagse. Het fietspiegelteam stond klaar in iedere gemeente om advies over de spiegel te geven. Alle hulde voor de deelnemers, omdat het weer nogal uitdagend was. Dat vroeg veel flexibiliteit voor de organisatie omdat het programma regelmatig is aangepast.
- o De oprichting van nieuwe fietsclubs, omdat samen fietsen in een sociale omgeving, een groep dus, goed werkt om ouderen meer te laten fietsen. Er zijn 12 fietsclubs actief geweest.

Doortrappen Gelderland

Voor Doortrappen Gelderland hebben we onderstaande activiteiten georganiseerd:

- o 12 keer een Flexibele Fiets Info Dag (FFID).
- o 1 keer een Flexibele Fiets Info met Fiets Fit oefeningen.
- o 3 keer een e-bike Uitgelicht in Harderwijk met fietstocht, Zieuwent en Lichtenvoorde.
- o 1 keer een Fietsgesprek gecombineerd met een groepsfietsstocht.

Doortrappen Utrecht

Ook in Utrecht waren we in 2023 actief rondom het programma Doortrappen. Zo is er onder andere georganiseerd:

- o 3 keer een Driewiel fiets-ontdek dag.
- o 1 keer de Groepsfietsocht.

Obstakelvrije route Groningen

Een bijzonder moment in Groningen het afgelopen jaar was de opening van de eerste doortraproute die speciaal is ontwikkeld voor duofietsen en driewiel fietsen. Een obstakelvrije route van 25 kilometer lang, van Delfzijl door Appingedam, Oosterwijdterd, Krewerd, Holwierde en weer terug naar Delfzijl. Met onderweg een invalidentoilet en oplaadpunten voor de fiets.

Verder vonden er nog meer activiteiten in Groningen plaats het afgelopen jaar:

- o 1 keer een Fietscoach opleiding
- o 20 keer een e-bikepresentatie
- o 3 keer een Driewiel fiets-ontdek dag
- o 13 keer een Groepsfietsocht
- o 1 keer een Driewiel fietsocht
- o 2 keer een Fietsspiegelactie
- o 4 keer een Fietscheck en spiegelactie

Doortrappen Friesland

Friesland kent inmiddels veertig Doortraproutes. Routes van rond de 25 kilometer, mooi, groen, ruime paden met weinig obstakels en relatief veilige kruisingen. In 2023 zijn er vijf routes bij gekomen:

- o Heerenveen - Bontebok
- o Joure - Rottum
- o Olderberkoop - Tjonger
- o Drachten - Nijbeets
- o Het Bildt

Verder was in Dokkum een Fietsersbond-docent aanwezig bij een gezondheidsmarkt: hij bemande een Doortrappen-stand.

Driewiel fiets-ontdek dagen

Vooralsen kunnen balansproblemen op de fiets krijgen. Dat wil niet zeggen dat er niet meer gefietst kan worden! Eén van de mogelijkheden is overstappen naar een driewiel fiets. Tijdens Driewiel fiets-ontdek dagen worden senioren uitgenodigd om het te proberen. Wij regelden het afgelopen jaar dat een aantal leveranciers verschillende types driewiel fietsen meebrachten en onze eigen gespecialiseerde driewiel fietsdocenten instructie aan de senioren gaven. Er werden achttien Driewiel fiets-ontdek dagen georganiseerd (twee meer dan beoogd) met een bereik van in totaal 444 deelnemers.

Promotie gebruik fietsspiegel

Veel fietsers en zeker senioren kunnen niet goed meer over hun schouder kijken naar achteropkomend verkeer. Vooral bij het afslaan naar links kan dit gevaarlijk zijn. Gelukkig is er een praktische oplossing: de fietsspiegel. Samen met de fietsmaker in de gemeente willen we senioren bereiken, zodat zij veilig kunnen blijven fietsen. Zowel met de sport/stadsfiets, elektrische fiets als de driewiel fiets. De fietsmaker heeft een herkenbare Doortrappen-uitstraling door een poster, certificaat en allerlei foldermateriaal. Een Fietsschool-docent informeert de senioren. Het afgelopen jaar organiseerden we negentien promotiedagen (drie meer dan gepland). In totaal hebben we daarmee 254 mensen bereikt.

3.4 City Deal Fietsen voor iedereen

Met het programma Heel Holland Fietst willen we mensen met een minimuminkomen een fiets aanbieden (in bruikleen en tegen een minimaal bedrag). Inclusief fietsles voor wie dat nodig heeft en voorlichting over fietsreparatie. Het programma is geen 'one size fits all', maar moet een lokale invulling krijgen. In iedere gemeente is de situatie tenslotte anders. We werkten lokaal al aan projecten waarbij fietsen worden ingezameld, opgeknapt en beschikbaar worden gesteld. Zo is bijvoorbeeld het project Heel Utrecht Fietst een groot succes.

Na verkennende gesprekken over dit thema is met het ministerie het initiatief voor de City Deal Fietsen voor iedereen ontstaan. Dit is een samenwerking tussen veertien gemeenten, drie ministeries, twee bedrijven en zes maatschappelijke partners, waaronder BOVAG, ANWB en de Fietsersbond.

De voorbereidingen voor de City Deal zijn in 2023 getroffen. In 2024 zullen we dit op grote schaal met de projectpartners oppakken. De financiële middelen en kennis die met deze City Deal Fietsen voor iedereen beschikbaar komt, zetten we in om vrijwilligers op andere plekken in het land te ondersteunen en te stimuleren. Voor de komende vier jaar is in totaal bijna drie miljoen euro beschikbaar voor projecten in wijken, steden en landelijk gebied voor het stimuleren van het hebben en kunnen fietsen.

3.5 Fietsen op recept

We waren van plan om campagnemateriaal te ontwikkelen en fietsdagen in pilotregio's te organiseren rondom het concept Fietsen op recept. Het doel was om fietsen in te zetten als preventie en/of behandeling van leefstijl gerelateerde chronische ziekten, zoals overgewicht, hart- en vaatziekten, diabetes type 2 en artrose. Na een verkenning besloten we al snel om dit project niet uit te voeren. Leefstijl geneeskunde wordt nog niet breed toegepast in Nederland. Uit het verkennend onderzoek bleek deze doelstelling dan ook niet realistisch voor ons als Fietsersbond. In plaats daarvan hebben we sterker ingezet op andere belangrijke onderwerpen, zoals het ontwikkelen van een app voor fietsstimulering en het thema fietsen en toegankelijkheid.

3.6 Werken in beweging

Het project Werken in beweging is voortgekomen uit het Nationaal Preventieakkoord van 2018, dat met subsidie vanuit het ministerie van VWS is uitgevoerd. De afgelopen drie en een half jaar is een platform ontwikkeld waarop werkgevers kennis, inspiratie, tools en aanbieders kunnen vinden die hen helpen om hun werknemers meer te laten wandelen en fietsen naar en tijdens het werk.

Platform uitgebreid en geoptimaliseerd

In 2023 actualiseerden we de content en vormgeving van het platform volgens plan. Ook hebben we de website technisch geoptimaliseerd en voegden we nieuwe features toe, zoals een plug-in om video- en audiofragmenten te kunnen afspelen. Ook nieuw is de online Flitscheck Wandelvriendelijk Bedrijf die we ontwierpen, bouwden en toevoegden. Tot slot schreven we diverse fietsartikelen voor themapagina's op het platform.

Campagne Ik zie jou wel zitten

Om mensen letterlijk in beweging te krijgen, ontwikkelden we de campagne Ik zie jou wel zitten. Doel is medewerkers te stimuleren om minder lang te zitten tijdens hun werkdag door dit af te wisselen met traplopen, wandelend overleggen enzovoorts. Naast een themapagina op het platform maakten we downloads en vulden we een goodiebag met onder andere ansichtkaarten, stickers en een bureaukubus met beweegtips en prikkelende uitspraken.

Expertsessie, weetingroutes en meer

Op drie locaties ontwikkelden we nieuwe weetingroutes: in Den Haag centrum, Utrecht centrum en Utrecht Rijsweerd. Ook stimuleerden we, in samenwerking met onze alliantiepartner NFP, deelname van forenzen en werkgevers aan de jaarlijkse landelijke Fiets naar je Werk Dag. Tot slot zoomden we in op de organisatie van een expertsessie Bewegvriendelijke Werkomgeving. Tijdens deze expertsessie brachten we de kansen en belemmeringen in kaart, die komen kijken bij het inrichten van een beweegvriendelijke werkomgeving (bedrijventerrein) en het stimuleren van lopen en fietsen. Inhoudelijke sparringpartners waren het Kenniscentrum Sport en Bewegen, Gemeente Rotterdam, Zuid-Holland Bereikbaar en Bedrijventerrein Spaanse Polder.

Op basis van onze deelname aan diverse bijeenkomsten, de uitkomsten van de expertsessie, inhoudelijk overleg met onze sparringpartners en literatuuronderzoek ontwikkelden we een

aantal praktische tools. Deze kunnen werkgevers en andere belanghebbende partijen gebruiken om de werkomgeving (vooral bedrijventerreinen) beweegvriendelijker te maken.

3.7 Bewegvriendelijke schoolomgeving

Het project Bewegvriendelijke Schoolomgeving is voortgekomen uit het Nationaal Preventieakkoord van 2018, met subsidie vanuit het ministerie van VWS. In de afgelopen jaren hebben de Fietsersbond en Wandelnet samen vijftig JOGG-professionals getraind over veilige schoolroutes.

In 2023 lanceerden we een volledig nieuw platform rondom de Veilige Bewegvriendelijke Schoolomgeving. Hier vinden JOGG-regisseurs, buurtsportcoaches, beleidsmedewerkers, scholen en andere betrokkenen kennis, goede voorbeelden, succesvolle implementaties, inspiratie, aanbieders, concrete tools en stappenplannen voor actieve schoolmobiliteit.

Realisatie veilige schoolroutes

We gaven op vijf locaties de gastles Veilige Schoolroutes en maakten vijf adviesrapporten rondom dit thema. Daarnaast stuurden we in Eindhoven samen met de wethouder mobiliteit zo'n 120 kinderen op pad voor een buurtsafari in hun schoolomgeving. Dit leverde een top tien op met aanbevelingen vanuit het perspectief van de kinderen. De gemeente nam deze in ontvangst en gaat hiermee aan de slag. We hebben de doelstelling niet helemaal behaald omdat beide medewerkers die dit project uitvoerden een nieuwe baan hebben gevonden.

Gezonde Buurten

We sloten aan bij de Gezonde Buurten aanpak: we waren aanwezig bij diverse overlegmomenten met hun kern-team en maakten een flyer over de Bewegvriendelijke Schoolomgeving voor de lokale projectleiders. Tijdens de maakdag van het team Gezonde Buurten gaven we een presentatie over Veilige Schoolthuisroutes en de wijze waarop dit te integreren is in de Gezonde Buurten aanpak. De gemeenten Nijmegen en Apeldoorn besloten met onze hulp aan de slag te gaan. In Apeldoorn voerden we de Buurtsafari Kids uit op locatie. De resultaten zijn opgenomen in het algemene advies en plan van aanpak binnen de Gezonde Buurten. In de gemeente Nijmegen verzorgden we een gastles tijdens een informatie-/ouderbijeenkomst.

Fietsen en lopen in gezonde-school-aanpak-mbo en Fit for the job in leerbedrijven

In ons Fietsplan 2023 noteerden we het voornemen om ons ook meer in te gaan zetten voor een moeilijker bereikbare doelgroep: mbo'ers. Samen met expertisecentrum JOGG hebben we gewerkt aan een toolkit en leverden we een financiële bijdrage aan de ontwikkeling en evaluatie van deze toolkit door Young Works.

3.8 Routeplanner

De Fietsersbond Routeplanner geeft inzicht in veilige en comfortabele fietsroutes in Nederland, waardoor een route makkelijk te plannen is. Deze routeplanner wordt heel goed ontvangen en veel gedownload. Dit leidt tot meer fietsgeluk en tot nog meer gezonde en actieve ritten op de fiets. Het aantal overheden dat de data van de Routeplanner inkoop, is gegroeid.

Financiële gezondheid was in 2023 het hoofddoel voor de Fietsersbond Routeplanner. Gedurende het jaar zijn er vele business-cases verkent en initiatieven genomen om de inkomsten te verhogen. Er is echter nog geen definitieve sluitende businesscase gevonden. Toch verwachten we dat we in 2024 de financiën rondom de app dusdanig kunnen verbeteren dat de Routeplanner in 2025, en wellicht al in 2024, geheel financieel gezond kan zijn.

App fietsstimulering

Fietsen is goed én belangrijk voor zowel je fysieke als mentale gezondheid. Daarnaast is de fiets een duurzaam alternatief voor de auto. Om mensen te stimuleren vaker voor de fiets te kiezen, zijn we gestart met de ontwikkeling van een nieuwe app waarin onze Routeplanner een belangrijke rol speelt. Dit doen we samen met BAM en Canvas Heroes (ontwikkelaars van de app Ommetje). In 2023 hebben we de voorbereidingen getroffen om de app medio 2024 te lanceren.

Zestig fietsroutes ingetekend Vrienden Op De Fiets

De vrijwilligers van de Fietsersbond Routeplanner zijn ondertussen goed doorgestaan met het inventariseren van de paden en wegen in Nederland. Naast de normale werkzaamheden hielpen zij ook om zestig fietsroutes in te tekenen voor Vrienden Op De Fiets. Zij werden hierbij ondersteund door een vrijwilligerscoördinator

en kregen elke maand een nieuwsbrief, De Spoorzoeker, vol ervaringen van andere vrijwilligers, nuttige tips en nieuws over ontwikkelingen bij de routeplanner.

Speciale opdracht in Noord-Brabant

We vervulden een speciale opdracht in Noord-Brabant, waar ons netwerk en vrijwilligers werden ingezet om te helpen bij het definiëren van een provinciaal hoofdfietsrouten netwerk. Ook in de gemeente Rotterdam gingen we aan de slag met verbeterde inventarisatie van kenmerken. Het doel was om meer en betere informatie over de veiligheid van de fietsinfrastructuur op te halen. Beide projecten lopen door in 2024.

4. Verenigings-organisatie

Het ledental loopt niet langer terug, het stijgt (vooralnog) zelfs licht. De vergrijzing van ons vrijwilligersbestand blijft echter een punt van zorg. We proberen nieuwe samenwerkingsvormen uit en maken het nieuwe vrijwilligers makkelijk zich in te zetten voor de fiets. Het doel is uiteindelijk tot een nieuwe organisatievorm en -cultuur te komen waarmee de Fietsersbond de vereniging wordt die zij graag wil zijn. Een vereniging waar iedereen welkom is en waar leden zich vertegenwoordigd voelen.

De Commissie Fietsersbond, die de opdracht kreeg een nieuwe organisatievorm en -cultuur te ontwikkelen, heeft de Uitvoeringsagenda Nieuwe Fietsersbond opgesteld. In 2022 is een aantal projecten van de Uitvoeringsagenda in gang gezet. Daar zijn we het afgelopen jaar mee verder gegaan.

4.1 Vereniging

Meer regionale samenwerking

We hadden voor ogen dat afdelingen op regionaal niveau meer zouden gaan samenwerken in 2023, in een vorm die bij hen past en waarin ze de meeste impact kunnen realiseren. Het afgelopen jaar hebben we in Zeeland een nieuwe afdeling opgestart die meer regionaal is georganiseerd. In de provincie Gelderland is het gelukt nieuwe mensen actief te krijgen die hopelijk op termijn ook de versterking van de provincie verder oppakken. In West-Brabant kwam een aantal afdelingen bij elkaar voor regionaal overleg.

Start themagroepen

Er zijn twee thematische groepen gestart. Een groep fietsers met een beperking heeft zich verenigd in Iedereen Mobiel, een community die zich sterk maakt voor betere fietsomstandigheden voor fietsers met een beperking. Een tweede community is samen met het Landelijk Bureau aan de slag gegaan. Dat is de Kopgroep die voortgekomen is uit de Facebookgroep Speedpedelec Nederland, waar ongeveer 2.200 Nederlandse speedpedelcrijders

zich hebben verenigd. Deze snelle fietsers hebben als gemeenschappelijk doel een breder en veiliger gebruik van de speedpedelec. De mensen van de Kopgroep stelden samen met medewerkers van het Landelijk Bureau een lobby-agenda op. Er is een expertgroep samengesteld waar vrijwilligers terecht kunnen voor advies over bijvoorbeeld regelgeving.

4.2 Fietsersbond en jongeren

Het afgelopen jaar hebben we zeven stagiairs begeleid bij hun afstudeer- of meewerkstage. Onderwerpen van de stages waren onder andere sociale veiligheid, fietsen in het landelijk gebied en het ontwikkelen van een nieuwe rubriek op sociale media. Eén stagiair gaf zelfs een succesvolle en inspirerende workshop over haar stageopdracht op het Nationaal Fietscongres. Daarnaast zijn we minimaal twaalf keer geïnterviewd door studenten en trainees om hen te helpen met hun (studie) opdrachten en presenteerden we tijdens colleges van verschillende opleidingen. Op het Technasium De Breul in Zeist begeleidden we een project met als thema veilige fietsroutes. Met deze activiteiten zijn alle doelstellingen van 2023 voor het project Jongeren en Fietsersbond behaald.

4.3 Vrijwilligersmanagement

Andere strategie rondom vrijwilligers

Het blijkt in de praktijk een lastige opgave om jonge vrijwilligers te koppelen aan oudere, ervaren vrijwilligers. Daarom kozen we in 2023 voor een andere strategie. We hebben oudere en ervaren vrijwilligers in contact gebracht met jongere en nieuwe vrijwilligers, zodat hun kennis wordt gedeeld en daarmee de continuïteit van de vereniging wordt gewaarborgd.

Nieuwe welkomstjourney

Vorig jaar vond één van de vrijwilligers-coördinatoren een andere baan. Voor deze functie is een jonge collega gevonden die ervaring heeft met het opbouwen van een beweging. Daar gaat

Jan Willem van Dalen, medeoprichter Fietsersbondafdeling Steenwijkerland: 'We zijn geen vergaderclub, maar willen echt wat dóen'

De 59-jarige Jan Willem van Dalen is al 25 jaar lid van de Fietsersbond. In 2023 richtte hij samen met twee mede-fietsfanaten de Fietsersbondafdeling Steenwijkerland op.

“Ik ben een wereldfietser”, begint Jan Willem, die vanaf jonge leeftijd fietstochten maakt. “Mijn vrouw en ik gaan al ruim dertig jaar op fietsvakantie. We zijn zelfs naar Kaapstad gefietst en waren toen een jaar onderweg. Mijn motto? Meer fietsen, minder werken. Ik heb geen auto meer; zoveel mogelijk per fiets doen gaat verbazingwekkend goed.”

Fietsen met wethouders

Vorig jaar zomer kwam Jan Willem in contact met de Fietsersbond vanwege een fietsplan in zijn gemeente, waar ook de Fietsersbond bij betrokken

was. “Iemand van het landelijk bureau vroeg of ik interesse had om een lokale Fietsersbondafdeling op te richten. Dat leek me wel wat, na overleg met twee andere fervente fietsers die ik ken.” De drie fietsfanaten hielden een oprichtersvergadering en organiseerden daarna een startbijeenkomst in een theehuis. Die werd bezocht door ruim twintig geïnteresseerden. “Na de thee met taart fietsten we langs diverse plekken die in Steenwijk en omgeving als fietsonvriendelijk bekend staan. En natuurlijk moesten we ook even over de pittoreske bruggetjes van Giethoorn”. Voor een oplossing voor de fietsonvriendelijke plekken is de afdeling in gesprek met de gemeente. “We zijn geen vergaderclub, maar willen echt wat dóen. Daarom willen we de wethouders zelf, per fiets, laten zien wat de knelpunten zijn.”

Plannen en ideeën

De kersverse Fietsersbondafdeling bruist van de ideeën. “We organiseren dit voorjaar fietstochten, regelen fietscoaches voor statushouders en zoeken aansluiting bij het programma Doortrappen. Ook hebben we ideeën om activiteiten te organiseren voor jongeren.”

hij zich in 2024 voor inzetten. Vanwege het vertrek van de vrijwilligerscoördinator moesten we de plannen voor 2023 enigszins wijzigen. We hebben de werkinstructie voor het werven en inwerken van vrijwilligers wel kunnen afronden. We zijn ook trots op de nieuwe welkomstjourney. Nieuwe vrijwilligers ontvangen automatisch een welkomstmail en een aantal vervolgmails om ervoor te zorgen dat zij goed hun plek vinden in de organisatie.

We zijn helaas niet toegekomen aan de delen van het Handboek Vrijwilligers, waarin begeleiden en het afronden worden behandeld. Door een tekort aan capaciteit zijn we ook niet begonnen aan het scholingsplan. Goed nieuws is wel dat verkeerskundig adviesbureau DTV Consultant Vriend van de Fietsersbond geworden is: zij kunnen onze vrijwilligers een mooi scholingsaanbod bieden.

Nieuwe vrijwilligers actief

Ook goed nieuws is dat we vorig jaar veel nieuwe afdelingen zijn opgestart. Zo zijn in Almere, Tiel, het Land van Cuijk en Steenwijkerland nieuwe vrijwilligers actief geworden. Diverse afdelingen organiseerden een Fietscafé of een fietstocht door de gemeente langs belangrijke knelpunten of successen. In oktober organiseerde Haarlem de eerste vrijwilligersdag waar vrijwilligers uit

het hele land welkom waren. Een enthousiaste groep vrijwilligers luisterde naar presentaties over diverse successen die afdelingen hebben behaald. Vervolgens stapte de groep op de fiets om te zien wat er in Haarlem bereikt is door de lokale vrijwilligers.

Tot slot brachten we tweewekelijkse de nieuwsbrief het Schakeltje uit, nu naar een opgeschoond bestand abonnees. We kunnen concluderen dat het Schakeltje nu beter wordt gelezen dan voorheen.

Onderzoek naar behoeften vrijwilligers

We deden in 2023 ook onderzoek naar de behoefte van vrijwilligers rondom een online platform in aanvulling op Vrijwilligersnet. Op dit platform zouden vrijwilligers met elkaar in contact kunnen komen om ervaringen te delen en van elkaar te leren. We besluiten in 2024, wanneer we starten met de nieuwe website fietsersbond.nl, hoe we de ontwikkeling van dit platform verder vorm gaan geven.

Fietsfestival en Ledenraad

Op 3 juni hielden we ons tweede Fietsfestival, deze keer in Dordrecht. Het was een warme, vrolijke en succesvolle dag met diverse workshops en leuke fietsactiviteiten. Ook de Ledenraad vond die dag plaats. Op 2 december hielden we een online

Ledenraad waar het Fietsplan en de begroting voor 2024 werden goedgekeurd.

Ledenpeiling: fietshelm

In 2022 hielden we een ledenpeiling over de fietshelm. Vorig jaar bespraken we de resultaten van die ledenpeiling tijdens drie regionale Fietscafé's en vroegen we fietsers mee te denken. Doel was om tot een weloverwogen advies voor de fietshelm te komen. Op de Ledenraad van 3 juni 2023 is een gezamenlijk standpunt en advies aangenomen.

4.4 Landelijk Bureau

Het Landelijk Bureau behartigt de belangen van fietsers op landelijk niveau én zorgt ervoor dat vrijwilligers lokaal, regionaal en op thema impact kunnen maken. We willen bereiken dat de Fietsersbond alle ondersteunende processen op orde heeft om de belangen van fietsers te kunnen behartigen en de leden, vrijwilligers en politieke en zakelijke contacten te kunnen bedienen.

Onderzoek over werkgeluk

Het afgelopen jaar vond een verdiepend onderzoek plaats rondom het werkgeluk van onze medewerkers. Naar aanleiding daarvan staat er nu fruit op kantoor, werken we beter samen door meer onderling af te stemmen en vond een training projectmatig werken plaats. Resultaat van die training is dat we nu projectmatig werken en onder andere voor ieder project een projectplan opstellen.

We stelden dat leden, vrijwilligers, politieke en zakelijke contacten tevreden zijn over onze dienstverlening. We hebben daarvoor geen uitvraag onder de verschillende genoemde groepen kunnen doen.

We zijn gestart met de opzet van een organisatievisie die onder andere tot doel heeft om de Uitvoeringsagenda Nieuwe Fietsersbond goed uit te kunnen voeren. We hebben meer tijd nodig om tot een visie te komen en gaan daar in 2024 verder mee aan de slag,

Ziekteverzuim

In het Jaarplan 2023 stelden we als doel dat het ziekteverzuimpercentage maximaal 4% zou zijn. Dit cijfer is niet behaald, want het ziekteverzuim bedroeg het afgelopen jaar 5,84%. Dit hoge cijfer komt voor het allergrootste deel door langdurige

ziekte. Het middellang en kort verzuim is nog geen 1%.

Investing in CRM-systeem

We hadden een investering in het CRM-systeem gepland om zo leden, vrijwilligers en zakelijke contacten beter in beeld te hebben en voortgang te kunnen monitoren. Omdat ons huidige CRM-systeem te verouderd is, hebben we besloten deze investering niet te doen. In 2024 maken we een plan voor een nieuw CRM-systeem.

ICT-security

We hebben in 2023 een aantal stappen gezet op het gebied van ICT-security. Zo is onder andere tweefactorauthenticatie ingevoerd en zijn we gestart met het vormen van beleid rondom data delen buiten de Fietsersbond.

5. Fondsenwerving

Om meer impact te kunnen realiseren voor fietsers, willen we groeien in inkomsten. We doen dit door het innen van contributies bij onze leden, het vergroten van de inkomsten uit ons huidige ledenbestand, het werven van nieuwe leden, het verhogen van inkomsten uit losse donaties en het behouden van leden. Het uiteindelijke doel is deze inkomsten in te zetten om onze beleidsdoelstellingen verder te realiseren.

5.1 Fondsen particulier

In 2023 werkten we aan de verdere professionalisering van onze digitale aanpak voor het genereren van inkomsten. Daarbij gingen we uit van integratie met andere activiteiten, bijvoorbeeld de Routeplaner-app, e-biketest en Fietsgemeente verkiezing.

Begroting

Begin 2023 was € 1.444.330 aan inkomsten uit leden begroot, maar hierin was ook de contributieverhoging van circa € 40.000 meegenomen, die niet is doorgevoerd. Mede door de hoge uitstroom van leden hebben we de inkomsten toen naar beneden bijgesteld, namelijk € 1.371.000.

Uiteindelijk hebben we de bijgestelde begroting ruimschoots gehaald. Mede door de hoge opbrengst van het donatieverzoek voor fietsveiligheid (€ 50.000 begroot) en de losse giften naar aanleiding van de campagnes. Als we de inkomsten uit nalatenschappen (€ 6.049) hierbij optellen, dan komen we op € 1.447.851.

Beoogde ledengroei

Op 31 december 2023 hadden we 32.254 leden, de groei in het ledenaantal bedroeg 0,7%. We hadden voor ogen dat ons ledenaantal in 2023 met 3,5% (netto) zou groeien. Dat zou een groei van 1.150 leden betekenen en een stijging in inkomsten van € 34.000.

Losse giften

In 2022 hebben we in totaal € 102.526 aan losse giften ontvangen. Dit jaar was er een stijging van

22% aan losse giften: € 132.315. Dit komt omdat we nu vaker vragen om een losse gift via onze campagnes. Het donatieverzoek heeft aanzienlijk meer inkomsten opgeleverd.

Fondsenwervende campagnes

In augustus 2023 zijn we gestart met het werven van leads met het Routeboekje. De E-bike special en de whitepaper Zadelpijn lopen ook door. In augustus is ook de Fietsgemeente campagne gestart die begin november eindigde. De Facebookcampagne van het Routeboekje wordt continue geoptimaliseerd door Jalt. Op het aanvraagformulier staat standaard de optie voor een vrijwillige bijdrage. De leads van de E-bike special en het Routeboekje worden opgevolgd via e-mail of telemarketing. Het aantal vrijwillige bijdragen na aanvraag van een special neemt toe.

Van 2 oktober t/m 12 november 2023 liep de campagne rondom de brandbrief Onbeperkt fietsen voor iedereen. We volgden hierbij hetzelfde stramien als bij de leadwerving. Na ondertekening werden mensen om een vrijwillige donatie gevraagd. We volgden deze leads op via e-mail en als we voldoende telefoonnummers hadden via telemarketing. Het resultaat? Het totaal aantal geworven leads in 2023 bedroeg 39.511.

Donatieverzoeken

Het lukt ons steeds beter om leden en donateurs centraal te stellen in onze organisatie, zodat iedereen weet voor wie we ons werk doen. In 2023 gingen we vanuit de beleidskant ook op zoek naar onderwerpen die fietsers aanspreken. Daarnaast blijven we content en specials maken voor onze leden en donateurs, en optimaliseren we onze campagnes. Donaties uit die campagnes nemen toe en ons donatieverzoek aan leden leverde het afgelopen jaar meer inkomsten op dan begroot.

Nalatenschappen werven

We hadden voor ogen om nalatenschappen met een brochure te werven en desgewenst persoonlijke gesprekken te voeren met mensen die aangeven de

Douwe Boeijenga, commercieel directeur ENRA Verzekeringen: **‘Iedereen denkt hier in trappers en bellen’**

ENRA Verzekeringen, specialist in tweewieler-verzekeringen, mag zich sinds 2016 Vriend van de Fietsersbond noemen. Commercieel directeur Douwe Boeijenga: “Wij zijn meer dan een verzekeraar en maken graag breder deel uit van de fietscommunity. Daarbij ondersteunen wij het werk van de Fietsersbond.”

Bij ENRA denkt iedereen in trappers en bellen, lacht Douwe. “We spreken de taal van de tweewieldealer én van fietsers zelf.” Wie bij ENRA een fietsverzekering afsluit, mag gratis een jaar lang digitaal het magazine

van de Fietsersbond lezen. “We ondersteunen graag de activiteiten van de Fietsersbond, die zich bijvoorbeeld hard maakt voor belangrijke thema’s als infrastructuur en veiligheid. We kunnen elkaar zeker versterken. Neem een thema als diefstalpreventie; ook voor ons is dit een relevant onderwerp waarvoor we graag samen met de Fietsersbond optrekken.”

Puurste vorm van mobiliteit

Zelf springt Douwe in zijn vrije tijd ook regelmatig op de fiets. “Ik vind fietsen de puurste vorm van mobiliteit en het is ook nog eens duurzaam. Dus ik ben er voorstander van dat fietsen steeds meer gestimuleerd wordt. Zelf woon ik te ver van mijn werk om ernaar toe te fietsen, maar ik geniet er enorm van om in mijn vrije tijd al fietsend de natuur te beleven.”

Fietsersbond in hun testament te willen opnemen. Dit is niet gelukt: de twee offertes die we ontvingen voor het opzetten van structurele werving van nalatenschappen kwamen ruim boven het beoogde budget uit.

Optimaliseren resultaten fondsenwerving

Samen met ons online marketingbureau hebben we het afgelopen jaar onze welkomstjourney voor nieuwe leden vernieuwd en verbeterd. We willen graag extra aandacht geven aan het tevreden houden en betrekken van de leden. Een belangrijk doel is het voor lange(re) termijn binden van leden. Relevante communicatie en eventuele dataverrijking is hiervoor belangrijk.

5.2 Fondsen bedrijfsleven

Veel bedrijven dragen onze organisatie een warm hart toe en worden Vriend van de Fietsersbond. Zij vinden dat de fiets veel meer steun en aandacht verdient van beleidsmakers en politici, of ze willen onze vrijwilligers ondersteunen bij de vele verbeteringen die ze lokaal doorvoeren. Het afgelopen jaar kregen we ruim twintig aanvragen voor ondersteuning van Vrienden door de lokale afdelingen. De vragen varieerden van advies bij fietsomlegroutes of bij tenders tot spiegeling op plannen.

Werkplan voor Vrienden van de Fietsersbond

Voor alle Vrienden van de Fietsersbond is het afgelopen jaar een werkplan gemaakt. De thema's van de werkplannen vallen allemaal onder één van de hoofddoelstellingen van het Fietsplan 2023. Om de samenwerking en het effect voor iedereen optimaal te maken, werd ieder account gekoppeld aan een inhoudelijk relatiemanager. Deze persoon is inhoudelijk verantwoordelijk voor de samenwerking met de betreffende Vriend.

Relatie-evenementen

We organiseerden twee relatie-evenementen. De eerste op 20 april, in samenwerking met Wandelnet en Rebel voor alle geïnteresseerde beleidsmakers, ontwikkelaars en experts. Het doel was om samen te kijken hoe we de 15-minutenstad in de praktijk kunnen brengen. Het tweede evenement vond in november plaats: een relatie-event voor alle Vrienden en relaties van de Fietsersbond in De Fietser te Ede. Een middag vol inspiratie en verbinding met vlammende betogen van Esther

van Garderen (directeur Fietsersbond) en Pieter Litjens (directeur CROW). Zij spraken over veiliger fietsen en de fiets als oplossing voor de grote opgaven waar we voor staan. (Inter)nationaal beleidsadviseur Wim Bot verzorgde een workshop over de verkiezingen. En Kees Bakker (TestKees) gaf een workshop over het aanschaffen van een fiets en veilig en comfortabele fietshoudingen.

Overige activiteiten voor Vrienden

We hebben in 2023 nog veel meer activiteiten voor en rondom Vrienden in gang gezet. Zo is er een relatievolsysteem opgezet in AFAS voor de bedrijven. Er zijn nieuwe Vrienden van de Fietsersbond-contracten gesloten met Vialis, Aveco de Bondt, Hybrid Bleu, Lease a Bike, en DTV. Ook zijn er contracten verlengd; door BAM, 9292, Heijmans, Fietsvoordeelshop, Louwman en Falco. Daarnaast vond een samenwerking in kind plaats met De Bode, ADR-Fietstest en de start van een in kind-samenwerking met Buienradar. Tot slot maakten we een begin met de code of conduct, die in 2024 wordt afgerond.

Algemene inkomsten

De inkomsten van 2023 lagen op € 115.000. Dit is € 15.000 onder begroting, een deel van de inkomsten worden echter pas in 2024 geïnd waardoor het lijkt alsof de doelstelling niet gehaald is.

Advertentie-inkomsten

Inkomsten voor de advertentie en het ledenvoordeel zijn uitgekomen op ruim € 25.000. Dit is € 10.000 boven begroting. Hoofdrede hiervoor is dat naast de verkoop van advertenties en ledenvoordeel in de Vogelvrije Fietser, ook de Fietsflits actief wordt ingezet als drager van advertenties. Verder stuurden we twee keer een ledenvoordeelnieuwsbrief uit.

6. Communicatie

6.1 Content en communicatiemiddelen

In 2023 zijn we aan de slag gegaan met een nieuwe contentstrategie. Deze is echter nog niet volledig afgerond; we gaan daar in 2024 mee verder.

Het aantal bezoekers op de website was in 2023 gelijk aan dat in 2022: 1,9 miljoen. De cijfers vallen echter niet helemaal één-op-één te vergelijken, omdat Google Analytics is overgegaan op een andere meetmethodiek, onder andere vanwege privacywetgeving.

Op Facebook is een kleine daling zichtbaar van het aantal volgers, maar het is desondanks nog altijd ons grootste platform. Op Instagram en LinkedIn zet de groei in 2023 verder door. En we merken zelfs op X (voorheen Twitter) een kleine groei van het aantal volgers.

Vogelvrije Fietser en Fietsflits

Het afgelopen jaar zijn vier (beoogde) uitgaves van de Vogelvrije Fietser verschenen. Ook gaven we 26 keer de nieuwsbrief Fietsflits uit, bestemd voor drie groepen: leads, leden en vrijwilligers. In totaal gaat het om ruim 70.000 abonnees. Het meest werd geklikt op items rondom fatbikes, decembercadeaus, test regendakje, verblindende

koplampen, tips voor betere fietsverlichting, tips om warm te blijven op de fiets, een filmpje van een hert dat tussen wielrenners door springt en tips om je fiets winterklaar te maken.

Aantal websitebezoekers

2022: 2,1 miljoen

2023: 1,9 miljoen

Aantal volgers

Facebook: 19.000

Instagram: 2.900

X: 8.150

LinkedIn: 4.500 volgers

Populairste posts op Facebook

- o Fatbikes
- o Wintertijd/fietsverlichting
- o Tips tegen diefstal e-bikes
- o Warm blijven op de fiets
- o Cadeautips

Populairste posts op Instagram

- o Cijfers aantal verkeersslachtoffers
- o Brandbrief Onbeperkt fietsen

Website

Evergreen content blijft het goed doen. Denk aan onderwerpen als de slotentest, fietsspiegels, middenmotors, GPS-trackers, regenkleding, telefoonhouders en boetes. Andere pieken in 2023 waren onderwerpen als fietsgemeente, brandbrief Onbeperkt fietsen, cadeautips en een artikel over fatbikes.

Communicatie rondom openstelling Afsluitdijk

Op zaterdag 1 en zondag 2 juli gingen zo'n 13.000 fietsers en ruim 800 wandelaars over de Afsluitdijk. In de communicatie rondom dit evenement werkten team Beleid en Communicatie goed samen. De eenmalige openstelling is echt door ons gevierd, onder andere met een bidon met de tekening van Judy Ballast en verhalen van lezers over de Afsluitdijk in de Vogelvrije Fietser.

Fiets in de trein

Een rapport over het meenemen van de fiets in de trein zorgde voor veel reacties van fietsers. Onze berichten werden goed gelezen in de Fietsflits en met de reacties konden we weer een mooi artikel maken voor de Vogelvrije Fietser.

Over het algemeen slagen we er goed in om (soms) abstracte beleidsonderwerpen te vertalen naar

publieksvriendelijke artikelen. Ook pikken we goed dingen op uit de markt en andere media. Denk aan een oplossing voor fietsen in de regen (een regendakje, de Bub-up genoemd). Een ander goed voorbeeld is het interview dat we hielden met de slechthorende Geeske van Voorthuizen, die een t-shirt ontwierp voor op de mountainbike: 'Ik ben doof. Haal je me rustig in? Thanks'.

6.2 Consumentenvoorlichting

Consumentenvoorlichting is een belangrijk bestandsdeel van veel content. Naast kooptips en producttests sprongen we in 2023 ook in op actuele ontwikkelingen als VanMoof en fatbikes. Kees Bakker, alias TestKees, verzorgde weer een aantal veelgelezen testen voor zowel de Vogelvrije Fietser als onze website en de Fietsflits. Zo vergeleek hij onder andere tweewielige transportfietsen, testte hij fietsslampjes en een regendakje van de Decathlon. Het lukt steeds beter om vooruit te kijken. Voor 2024 staan al een aantal onderwerpen gepland, zoals onder andere een spiegeltest.

Kees maakte samen met de stagiair verschillende video's voor een nieuwe rubriek op Instagram: 'Tips van TestKees'. Ook was Kees voor een test op de wielervedbaan Velodrome in Sloten. Dat leverde mooie

content op over welke effecten veranderingen aan je fiets hebben.

Stappenplan e-bike

We maakten een Stappenplan e-bike kopen. Dat werd 21.018 keer aangevraagd. De bevestigingsmail werd 17.753 keer geopend. Het digitale document is bekeken door 29.593 mensen en gelezen door 16.952 geïnteresseerden.

Duurtesten

Onze duurtesten van de Decathlon Elops en Cortina 4U leverden veel reacties op Facebook op en via de mail. De artikelen werden goed gelezen na verschijning in de Fietsflits. De testinformatie van aangepaste fietsen is aangepast met een test rondom zitfietsen.

Niet behaald

Voor 2023 hadden we nog het stappenplan Stadsfiets kopen en de veiligheidsgids gepland. Wegens gebrek aan mensuren in 2023 schuiven we die activiteiten door naar 2024.

6.3 Communicatie, woordvoering & webontwikkeling

We onderhouden intensief contact met de pers en andere belanghebbenden, ontwikkelen publiciteits- en marketingcampagnes, werken aan een grotere naamsbekendheid en online vindbaarheid en maken materialen die we hierbij kunnen inzetten. Fietsersbond.nl en de andere digitale media van de Fietsersbond zijn belangrijke instrumenten voor fondsen- en ledenwerving. Om dit zo te houden, moeten de randvoorwaarden in orde zijn. Hiervoor investeren we continu in ontwikkeling, technische realisatie en betrouwbare hosting (Fietsersbond.nl).

Aandacht van (landelijke) media

Ons werk heeft minimaal dertig keer aandacht gekregen in grote landelijke media, zowel in de kranten als op radio en tv. De perstelefoon stond op 18 april 2023 roodgloeiend: die dag werden de cijfers bekend van het aantal fietsslachtoffers in 2022. Directeur Esther van Garderen was op 18 april te zien in diverse tv-programma's, zoals Khalid&Sophie, Hart van Nederland, EenVandaag

en RTL Nieuws. Ook De Stentor, het Noordhollands Dagblad, RTV Oost en Omroep Fryslan deelden een interview. Ook schoof Esther in dit kwartaal aan bij Spijkers met koppen en kwam ze in de media over de fietshelm (onder andere bij EenVandaag). Qua aantal vermeldingen in de media hebben we ons beoogd doel - dertig keer in de landelijke media - al in twee kwartalen gehaald.

Andere onderwerpen waar de media ons goed voor weet te vinden zijn: fatbikes, onveilige schoolroutes, fietsregelingen van werkgevers, fietsendiefstal, brandende accu's en het faillissement van Van Moof. Niet alleen in de geschreven pers, maar ook op televisie. Zo deed Esther live in de studio van Omroep MAX in het programma Meldpunt onze zorgen over de opgevoerde fatbikes.

Zelf de media opzoeken

Ook wilden we vaker zelf de media opzoeken. Dat deden we succesvol in samenwerking met Bouwend Nederland over het onderzoek naar onveilige schoolroutes. Hierover vertelden we in het Jeugdjournaal en op Radio 1. Ook Omroep WNL, Nederlands Dagblad, RTV Utrecht, RTV Oost (vrijwilliger Fietsersbond aan het woord), Reformatorisch Dagblad, Nationale Onderwijsgids, Verkeersnet en het NOS Journaal besteedden er aandacht aan. NRC schreef een uitgebreid artikel over het onderwerp.

Naast onze directeur kwamen nog veel andere collega's aan het woord. Onze consumentenvoorlichter Kees Bakker (TestKees) bijvoorbeeld, onder andere in het Algemeen Dagblad, de website van RTL Nieuws en de Margriet over onderwerpen als fietsverlichting en de duurzaamheid van elektrische fietsen.

In de Telegraaf stond een groot artikel over driewielers waarvoor Gerard Prins, projectleider Doortrappen en Fietschool, werd geïnterviewd. Fietsdocent Frans Lueb vertelde over fietslessen aan senioren in Editie NL. Beleidsmedewerker Wim Bot vertelde over de nieuwe fietsenstalling op Amsterdam Centraal in het NOS Journaal. Ook was er aandacht voor de actie met het team verlichting in Rotterdam in onder andere Goedemorgen Nederland.

Naast aandacht voor fatbikes en de verkiezingen, verscheen er in het vierde kwartaal ook twee

keer een groot artikel in de Telegraaf over onze brandbriefactie en de ledereen Mobiel community. Kees Mourits stond Omroep Fryslan en NH Media te woord over de openstelling van de Afsluitdijk. Fietsersbond Amsterdam verscheen in een uitgebreid artikel over de strijd tien jaar geleden rondom de fietstunnel onder het Rijksmuseum. Aandacht voor het Fietsfestival in Dordrecht was er vooral in lokale media (AD Dordrecht, RTV Dordrecht, Dordt Centraal).

Bekendheid bij grote publiek

Door de media worden we weliswaar goed gevonden, maar helaas weten nog lang niet alle fietsers wie de Fietsersbond is en wat we doen. In 2023 zijn er gesprekken gevoerd over onze merkidentiteit, de positionering van de Fietsersbond en de uitstraling die we duidelijker terug willen laten komen in onze communicatie. Tijdens de heidag is er met het bestuur verder gesproken over de positionering. Het meten van de naamsbekendheid (nulmeting) is onder andere door tijdgebrek (nog) niet opgepakt.

Update van onze website

Begin 2023 zijn we gestart met een verkenning van de doorontwikkeling van de website. Al snel bleek de huidige website aanpassen en up-to-date houden te kostbaar. De doorontwikkeling werd stilgezet en een traject voor een nieuwe website werd gestart.

De aanpak van de nieuwe website is tevens een goed moment om onze positionering aan te scherpen. We hebben intern gesprekken gevoerd over onze planning, eisen en wensen voor de ontwikkeling van een nieuwe website. Ook het bestuur is geïnformeerd over de noodzaak ervan. Er werd een briefing gestuurd naar meerdere webbureaus en er zijn diverse gesprekken geweest. Uiteindelijk is er een keuze gemaakt en zijn er ook gesprekken gevoerd over onze merkidentiteit en uitstraling die we komend jaar duidelijker terug willen laten komen in onze communicatie en onze vernieuwde site. In 2024 wordt gestart met het project nieuwe website. In de tussentijd gaat het reguliere onderhoud en support van de huidige website gewoon door. De gemiddelde uptime van de website (99,5 procent) hebben we ook in 2023 gehaald.

7. Bestuur en management

De Fietsersbond is een vereniging, opgericht naar Nederlands recht en gevestigd in Utrecht, met ruim 32.000 leden. Van hen zijn er 2.000 actief in 168 lokale afdelingen, als fietsdocent of bij de Routeplanner.

7.1 Statutaire missie

In de verenigingsstatuten wordt het doel van de vereniging Fietsersbond als volgt geformuleerd:

De Fietsersbond wil de kwaliteit van het fietsen in Nederland verbeteren, onder andere de voorzieningen voor de fiets, de veiligheid, de bereikbaarheid met de fiets, de kwaliteit van het product fiets en de dienstverlening aan fietsers, en daarmee ook het gebruik van de fiets vergroten; meer ruimte voor de fiets en de fietsers, zowel in letterlijke zin (fysieke ruimte, voorzieningen) als in meer figuurlijke zin (aandacht, voorrang, status, waardering, laten meetellen).

De ledenraad heeft in 2019 de volgende missie vastgesteld: De Fietsersbond zet zich in voor veilig en comfortabel fietsen en levert daarmee een bijdrage aan een leefbaar, gezond en actief Nederland én aan fietsgeluk voor iedereen.

7.2 Organisatie

Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de ledenraad, gevormd uit de leden van de lokale afdelingen. De ledenraad benoemt de leden van het algemeen bestuur. Het bestuur houdt toezicht op het landelijk bureau.

7.3 Ledenraad

De ledenraad van de Fietsersbond besluit over: Inhoudelijke koers en bestedingen van de Fietsersbond (beleidsplan, werkplan en begroting)

- Samenstelling van het bestuur
- Vertegenwoordiging van de ledenraad in het presidium

- Samenstelling van de controlecommissie
- Erkenning van nieuwe afdelingen en vaststelling afdelingsgrenzen

De ledenraad is in 2023 twee keer bijeengewees, een keer op 1 juni voorafgaand aan het Fietsfestival in Dordrecht en de tweede keer was een online ledenraad op 2 december. Tijdens de online ledenraad werden het Fietsplan en de begroting voor 2024 goedgekeurd. Op de Ledenraad van 3 juni is een gezamenlijk standpunt en advies aangenomen over de fietshelm.

7.4 Ledenraadpresidium

Het ledenraadpresidium heeft tot taak de ledenraadsvergaderingen voor te bereiden en te leiden. Het presidium bestaat uit ten minste de ledenraadsvoorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en een lid van het algemeen bestuur en was in 2023 als volgt samengesteld:

Voorzitter: Erik Wagener

Leden: Koen Baart en Jos Oude Elferink

Vertegenwoordiger algemeen bestuur: deze ontbrak in 2023 en wordt voor 2024 weer aangesteld.

7.5 Controlecommissie

De controlecommissie houdt namens de leden toezicht op resultaten en financiën van de Fietsersbond. Daartoe toetst zij het jaarverslag, inclusief de jaarrekening, aan het werkplan en de begroting en overlegt hierover in april met het algemeen bestuur. Zij brengt in juni verslag uit aan de ledenraad. De controlecommissie bestond in 2023 uit Jan Kelderman, Peter Visser, Theo van Soest en Huub van Schaijik. Op de ledenraad van 3 juni is gemeld dat de huidige controlecommissie al een aantal jaar dezelfde samenstelling kent en dat de huidige ledeneigenlijkwillen stoppen. Er is een oproep gedaan om zitting te nemen in de controlecommissie en daarna is een vacature

opengesteld. Op de ledenraad in december zijn Lot Oostveen (actief in de Fietzersbond Amsterdam), Gisela van Blokland (vrijwilliger voor de Fietzersbond Routeplanner uit Utrecht) en Hans Havinga (actief bij Fietzersbond Zwolle) benoemd. Na overdracht van Theo van Soest en Huub van Schaijk begin 2024 vormen zij drieën de nieuwe controlecommissie.

7.6 Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur (AB) is belast met het besturen van de vereniging en vergadert zes keer per jaar. De bestuursleden zijn verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken en houden toezicht op het landelijk bureau. Het bestuur wijst uit zijn midden een deelnemer voor het presidium aan. Het AB legt verantwoording af aan de ledenraad.

Eens per jaar brengt de accountant aan het AB verslag uit van zijn bevindingen. De bestuursleden van de Fietzersbond werken onbezoldigd; zij kunnen wel hun directe onkosten vergoed krijgen. Het dagelijks bestuur (DB), dat bestaat uit de voorzitter, vicevoorzitter en penningmeester van het AB, vergadert op afroep, vooral over personeelszaken. In 2023 was het AB als volgt samengesteld:

Gilbert Isabella - Voorzitter sinds juni 2022
Burgemeester van Houten, voorzitter adviesraad Saluti diversiteit & integratie B&W Utrecht, Multicultureel Instituut Provincie Utrecht, panel Deurbeleid gemeente Utrecht, convenant Veilig Uitgaan, Duurzaamheid, voorzitter RvT DOX jeugdtheater sinds 2018- heden, voorzitter RvT WeConnect.

Bert Warmelink - Penningmeester sinds juni 2017. Senior beleidsmedewerker bij NWO-I (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek - Instituten) Nico van Harten – Bestuurslid sinds januari 2014, afgetreden juni 2022 Specialist werktuigkundige installaties bij Arcadis Nederland BV.

Joost Schrage - Bestuurslid sinds januari 2016 (portefeuille Fondsen). Mede-eigenaar De Zaak van Vertrouwen en eigenaar van Joost Schrage Merken & Werken.

Wouter Wouters – Bestuurslid sinds februari 2019, afgetreden juni 2023 (portefeuille Jongeren). Business development manager bij SIL Products.

Sandor Hermens - Bestuurslid sinds februari 2021. Hoofd Juridische Afdeling bij Achmea Investment Management.

Vincent Luyendijk - Bestuurslid sinds juni 2023. Oprichter Horizons en werkt actief aan een duurzame en gezonde toekomst en aan strategie en innovatie op de onderwerpen mobiliteit, sport en bewegen, groen, energie, water en voeding.

Raymond Comvalius - Bestuurslid sinds juni 2023. Zelfstandig ICT-specialist. Bestuurslid van de afdeling Haarlemmermeer en één van de oprichters van de Kopgroep als belangengroep voor speedpedelec rijders in Nederland.

Clarion Wegerif - Bestuurslid sinds juni 2023. Communicatieadviseur/woordvoerder bij Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Voorzitter van Fietzersbond Nieuwegein.

7.7 Directie

De directie is belast met de dagelijkse leiding van het landelijk bureau en handelt in overeenstemming met het directiestatuut. De directie voert het Fietsplan uit. De directeur wordt betaald volgens de cao Sociaal Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening, schaal 13. Hiermee conformeert de Fietzersbond zich aan de beloningsregeling voor directeuren van goede doelen.

Esther van Garderen is de directeur van de Fietzersbond. Zij heeft/had de volgende nevenfuncties:

- Vicevoorzitter van de Stichting Landelijk Fietsplatform (onbezoldigd)
- Lid van de adviesraad voor duurzame leefomgeving bij AT Osborne (bezoldigd)
- Lid van het Algemeen Bestuur van De Nederlandse Associatie (onbezoldigd)

Managementteam

De directeur vormt samen met het hoofd Communicatie en Vereniging, het hoofd Beleid en het hoofd Financiën en Bedrijfsvoering het managementteam (MT).

De samenstelling was in 2023 als volgt:

- Esther van Garderen – directeur
- Douwtje de Vries – hoofd Communicatie en Vereniging
- Jaap Kamminga – hoofd Beleid
- Sjoerd Nap – hoofd Financiën en Bedrijfsvoering (tot medio 2023)
- Judith Verkerk – hoofd Bedrijfsvoering

8. Verantwoordingsverklaring

Het bestuur onderschrijft de principes van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. De uitgangspunten van deze code zijn:

- Binnen de instelling is de functie 'toezicht houden' (vaststellen of goedkeuren van plannen en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'.
- De instelling werkt continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
- De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Hieronder lichten we toe hoe dit bij de Fietsersbond in zijn werk gaat.

1. Binnen de Fietsersbond is de functie 'toezicht houden' (vaststellen of goedkeuren van plannen en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'.

In overeenstemming met de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen wordt de volgende functiescheiding aangehouden:

- De ledenraad inclusief ledenraadpresidium en controlecommissie houdt toezicht.
- Het bestuur bestuurt.
- Het landelijk bureau, onder leiding van de directie, voert uit.

2. De Fietsersbond werkt continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.

Het Fietsplan van de Fietsersbond is ingericht volgens het SMART-principe (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden). In het jaarverslag vormen de gestelde doelen uit het Fietsplan de leidraad voor

de verslaglegging. Door deze opzet van het Fietsplan en jaarverslag komen ook niet (volledig) gerealiseerde doelen aan de orde.

We stellen jaarlijks een Fietsplan op met daarbinnen programma's en reguliere activiteiten. Hiertoe doen we eerst een uitvraag bij vrijwilligers, ministerie en bestuur op hoofdlijnen. Vervolgens vullen we het Fietsplan met projecten en activiteiten, die aan medewerkers worden toegedeeld, en voorzien we het van een passende begroting. Sinds 2021 worden het Fietsplan en de begrotingscyclus in november voorafgaand aan het volgende boekjaar vastgesteld.

Het managementteam faciliteert de ontwikkeling van medewerkers en stuurt waar nodig bij op de uitvoering. Voor de verantwoording van de middelen hanteren we een urenregistratie. De kwartaalrapportages die we opstellen, bespreken we met het algemeen bestuur. Om vooruit te kijken en risico's in beeld te hebben, hebben we een meerjarenbegroting en een continuïteitsreserve, op basis van risico-inschatting en mogelijke kosten van het optreden van die risico's.

3. De Fietsersbond heeft uitstekende relaties met belanghebbenden, overheden, bedrijfspartners en andere relevante partijen.

Onze belanghebbenden zijn alle fietsers in Nederland en mensen die geïnteresseerd zijn in fietsen. Ook beleidsmakers, bestuurders en bedrijfsleven hebben belang bij de Fietsersbond, omdat we hen adviseren en soms ook anderszins beïnvloeden bij het voeren van goed fietsbeleid. De leden en vrijwilligers van de Fietsersbond hebben natuurlijk een specifiek belang, omdat zij zich actief willen inzetten voor beter fietsbeleid. Wij communiceren op diverse manieren met deze belanghebbenden en werken met hen samen in allianties met als doel zo veel mogelijk te bereiken voor fietsers in Nederland in alle fasen van de besluitvorming.

De Fietsersbond heeft een landelijke website en meer dan zeventig websites van lokale afdelingen. Via deze websites informeren we geïnteresseerden en kunnen zij reageren, melding maken van ongewenste fietssituaties en klachten indienen. Op Fietsersbond.nl vinden bezoekers jaarverslagen, onafhankelijke consumenteninformatie, informatie over verkeersveiligheid en lokaal, regionaal en landelijk actueel nieuws. De Fietsersbond Routeplanner is de beste fietsrouteplanner van Nederland. Hiermee kunnen bezoekers op maat een fietsroute samenstellen. Dat doen zowel leden als niet-leden veel en vaak. Het routenetwerk van de Fietsersbond Routeplanner wordt gevuld door honderden vrijwilligers. Zij worden ondersteund door het landelijk bureau en kunnen diverse bijeenkomsten bezoeken.

Iedereen kan zich aanmelden voor de Fietsflits. De Fietsflits is de digitale nieuwsbrief van de Fietsersbond met het laatste nieuws over onze activiteiten en acties. Deze wordt twee keer per maand verstuurd. De leden van de Fietsersbond ontvangen vier keer per jaar het verenigingsblad Vogelvrije Fietser met veel informatie over het werk van de Fietsersbond. De inhoud van het blad is deels ook te lezen op Fietsersbond.nl.

De vrijwilligers van de lokale en regionale afdelingen zoeken actief de fietser op. Op het landelijk bureau

staat het team Vrijwilligers klaar hen te ondersteunen en van informatie te voorzien. Op de website is een afgebakend deel, Vrijwilligerset, speciaal voor hen ingericht. Om de week ontvangen zij de digitale nieuwsbrief het Schakeltje. Ook zijn er webinars waar zij hun kennis kunnen verbreden en verdiepen. Afdelingen kunnen ieder jaar ideeën aanleveren voor het Fietsplan. Dit stimuleren we actief.

Ook landelijk zoekt de organisatie contact met fietsers, beleidsmakers, bestuurders en bedrijfsleven, onder meer via Facebook, Twitter en LinkedIn. De Fietschool van de Fietsersbond heeft intensief contact met vrijwilligers, de opleiders en docenten. Deze worden tijdens informatiebijeenkomsten en via persoonlijk contact geïnformeerd. Ze hebben een eigen contactpersoon op het landelijk bureau. De Fietsersbond kent sinds juni 2021 een integriteitscode. De klachtenregeling is hierop aangepast en hiervoor is een coördinator/ vertrouwenspersoon aangesteld. De externe vertrouwenspersoon heeft laten weten dat er in 2023 een keer advies is gevraagd vanuit beleidsoogpunt en dat er geen meldingen van situaties omtrent ongewenste omgangsvormen zijn gedaan.

Financieel resultaat en jaarrekening

9. Financieel resultaat

Over het jaar 2023 heeft de Fietsersbond een **geconsolideerd operationeel resultaat¹ behaald van -44.111². Dit is ruim 160.000 positiever dan begroot. Aan de batenkant is een stijging gerealiseerd van 487.000 en er is uiteindelijk 326.000 meer besteed. Na resultaatbepaling is er nog bijna 86.000 over voor de resultaat afhankelijke prestatiegratificatie voor de medewerkers. In deze geconsolideerde jaarrekening is deze gratificatie verwerkt in de cijfers.**

9.1 Financieel beleid

De Fietsersbond hanteert een verantwoord en transparant financieel beleid en beheer van haar middelen. Hiertoe volgen we de regels van het Centraal Bureau van Fondsenwerving (CBF) en controleert een onafhankelijke accountant de jaarrekening.

De Fietsersbond houdt alleen reserves aan met een vooraf bepaalde bestemming en vindt reservering van middelen wenselijk om het bereiken van de doelstellingen te kunnen voortzetten, uiteraard rekening houdend met de regelgeving van het CBF ten aanzien van verantwoord vermogensbeheer. In de jaarrekening is in de paragraaf 'Grondslagen van de balans' een toelichting hierop te lezen.

In de paragraaf 'Toelichting bestedingen' is een overzicht opgenomen van de gehanteerde normen. De Fietsersbond streeft naar een percentage van maximaal 10% voor lasten beheer en administratie, zodat zoveel mogelijk geld aan de doelstellingen kan worden besteed. In 2023 is deze norm gehaald.

Risicomanagement

Reputatie

De Fietsersbond behoort tot de goede doelensector, waar reputatieschade één van de grootste risico's vormt. De vereniging Fietsersbond is een fondsenwervende instelling en hierdoor niet alleen sterk afhankelijk van leden en donateurs, maar ook van subsidies en contributies. Ons risicobeleid is dan ook in belangrijke mate gericht op het voorkomen van reputatierisico's. Vertrouwen bij geldgevers/donateurs is essentieel.

Wendbaarheid en flexibiliteit

Het is van belang dat een deel van de organisatie flexibel inzetbaar is om zo tijdig te kunnen inspelen op wijzigende omstandigheden of fluctuaties in de inkomstenstroom. In 2023 was de verhouding tussen basisorganisatie en flexibele schil 59%/41%, berekend op basis van de betaalde lasten voor inhuur, medewerkers met een tijdelijk contract en tijdelijke uitbreiding van het aantal uren van medewerkers. Hiermee voldoen we ruim aan de door onszelf vastgestelde norm van 80%/20%. Dit komt o.a. omdat we capaciteit hebben moeten inhuren door langdurige uitval van twee medewerkers.

Integriteit

Medewerkers, bestuur en vrijwilligers zijn gehouden aan een integriteitscode. Tevens is een vertrouwenspersoon aangesteld. Vanaf 2023 heeft de Fietsersbond ook een externe vertrouwenspersoon.

Weerstandsvermogen

Op basis van inschatting van risico's en de daarbij behorende vermogensschade is een continuïteitsreserve opgesteld. Deze wordt jaarlijks opnieuw doorgelicht. Op basis van de uitkomst wordt de hoogte van de benodigde continuïteitsreserve al dan niet opnieuw vastgesteld. In 2023 is de reserve opnieuw vastgesteld op 415.000.

In onderstaand overzicht staan de risico's, de impact, de kans en de waarde na mitigerende maatregelen. Bij zowel impact als kans is 1 de laagste waarde, wat de minste impact en/of de kleinste kans betekent.

Omschrijving	Impact (1-5)	Kans (1-3)
Arbeidsmobiliteit	3	1
Verlies I&W subsidie	4	1
Verlies overige subsidies	2	1
Toename concurrentie	1	1
Lang verzuim	3	1
Forse daling (20%) aantal leden en contributies	4	1
Huisvesting	2	1
Overige langlopende contracten	1	1
ICT	3	1
Personeelsmutaties	2	1

1. Dit verslag betreft het geconsolideerde resultaat van Vereniging Fietsersbond en Stichting Fietsersbond.
2. De rapporteringsvaluta van de jaarrekening is de €.

Onderstaande maatregelen zijn afgelopen jaren ingevoerd om risico's te mitigeren:

1. Sinds 2019 worden Fietsplannen opgesteld die in lijn zijn met de Fietsvisie 2040.
2. Er is een delegatieregister waarin is vastgesteld wie waartoe bevoegd is te tekenen en verplichtingen aan te gaan.
3. Alle leden van het bestuur zijn als UBO geregistreerd bij de Kamer van Koophandel (KvK) en de banken.
4. Alle tekenbevoegde leden van het managementteam zijn geregistreerd bij de KvK.
5. Bij het doen van betalingen is een duidelijke functiescheiding ingebouwd.
6. Goed personeel aantrekken en behouden is essentieel in deze arbeidsmarkt. We investeren daarom in werkgeluk van onze mensen en ontwikkelen de organisatie tot een professionele en lerende organisatie met een cultuur van vertrouwen.
7. Het Algemeen Bestuur heeft in 2022 een evaluatie gelast naar de stichting met de vraag of het juridisch construct voldoet aan de doelstellingen waartoe het is opgericht en of de stichting rendeert. De antwoorden zijn, dat het construct voldoet aan de doelstellingen van ons werk en de doelstellingen waartoe het is opgericht: commercieel werk kunnen verrichten, meedoen aan tenders, BTW verrekenen. Financieel floreert de Fietsschool, maar leidt de Fietsrouteplanner structureel verlies. Het bestuur heeft daarom opdracht verstrekt aan de directie voor het maken van een verbeterplan voor de Fietsersbond Routeplanner in 2023. Hier is in 2023 gehoor aan gegeven en dit verbeterplan wordt in 2024 verder uitgevoerd.
8. De Fietsersbond besteed sinds 2018 aandacht aan het voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming.
9. Om onze data nog beter te beschermen worden jaarlijks verbeteringen doorgevoerd aan onze ICT-structuur. In 2023 is 2-factor authenticatie ingevoerd en is er een start gemaakt met beleid rondom data delen, zowel intern als extern.

Verder blijft de Fietsersbond de volgende principes strikt hanteren:

1. We voeren Good Governance: met een duidelijke scheiding van taken en verantwoordelijkheden, vastlegging van beslissingen, en competenties van

- het bestuur die aansluiten bij de organisatie;
 2. We voldoen aan de Erkenningsregeling van het CBF, zodat zichtbaar is hoe we onze maatschappelijke doelen realiseren en omgaan met onze middelen. Zo wordt bijvoorbeeld geen geld onnodig opgepot. Ook vinden geen beleggingen plaats met het vermogen en is dit vermogen bij verschillende banken ondergebracht. Nieuwe bestuursleden worden extern geworven en het bestuur houdt regelmatig een zelfevaluatie. De rol van de voorzitter is cruciaal voor het vertrouwen en onze slagvaardigheid;
 3. De Fietsersbond onderschrijft meerdere codes en richtlijnen:
 - o Erkenningsregeling Goede Doelen
 - o Richtlijn 650 voor de jaarverslaglegging
 - o Regeling beloning directeuren van goede doelen
 - o Richtlijn Financieel Beheer goede doelen
 - o Charter Diversiteit van de SER
- Naast deze gedragscodes en richtlijnen hecht de Fietsersbond veel waarde aan integriteit. Het integriteitsbeleid is vastgesteld door de leden in de ledenraad in juni 2021. Dit beleid is te vinden op de website. Meldingen kunnen worden gedaan via integriteit@fietsersbond.nl, zoals ook staat vermeld in het beleid. In 2023 zijn er geen meldingen geweest bij onze vertrouwenspersoon betreffende integriteit.
4. De accountant controleert elk jaar de jaarrekening en interne procedures;
 5. De controlecommissie ziet er namens de Ledenraad – op basis van het conceptjaarverslag – op toe dat de organisatie het beleid dat door de Ledenraad is vastgesteld, voldoende heeft uitgevoerd en dat de jaarrekening voldoet aan alle hieraan te stellen eisen. In 2023 is er een wisseling van de wacht geweest en hebben drie nieuwe leden zitting genomen in deze commissie.

9.2 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Milieu aspecten

Met onze bedrijfsvoering en dienstverlening stoten we CO2 uit, wat vooral wordt veroorzaakt door mobiliteit en huisvesting.

- o We stimuleren het gebruik van fiets en/of OV. Er is geen parkeergelegenheid bij kantoor en kosten worden daarvoor ook niet vergoed. Er is een fietsregeling en een budget voor de aanschaf van fietsaccessoires.

- o Verwarming en koeling binnen het kantoorpand worden actief aan en uitgezet bij binnenkomst en vertrek van medewerkers. Daarnaast gaan deze automatisch aan en uit mocht dit toch onverhoopt vergeten worden.
- o Er is een 50/50 beleid met betrekking tot thuiswerken en op kantoor werken. Dit stimuleert minder reizen.

We kopen hardware in benodigd voor onze bedrijfsvoering en we maken gebruik van diensten van derden die afhankelijk zijn van hardware, zoals datacenters. We zijn geen grootverbruikers.

- o Aangeschafte hardware wordt zo lang mogelijk gebruikt en wordt hergebruikt indien mogelijk.
- o Telefoons zijn vaak refurbished.
- o Voor de komende jaren staat op de planning om onze eigen server ruimte af te bouwen.

Daarnaast zijn we vanuit de Fietsersbond aanwezig bij diverse klimaatacties en organiseren we support voor onze vrijwilligers die meedoen vanuit ons kantoor. Wij nemen onze verantwoordelijkheid en we roepen anderen op om datzelfde te doen.

Sociale aspecten

We zijn verantwoordelijk voor positieve, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, en het welzijn en de ontwikkeling van onze medewerkers.

- o Er is oog voor fysiek en mentaal welzijn van medewerkers. Er wordt rekening gehouden met persoonlijke omstandigheden. Bij ziekte of reeds eerder wordt verzuimbegeleiding ingezet.
- o We streven naar een veilige en gezonde werkomgeving. We investeren in goede werkplekken zowel op kantoor als thuis.
- o Op kantoor is er ruimte om zelf te werken, te ontmoeten, samen te werken, maar er is ook ruimte voor fun.
- o De duurzame inzetbaarheid en persoonlijke ontwikkeling van medewerkers is belangrijk. We gaan uit van de kracht en talenten van medewerkers en zijn continu in gesprek met elkaar over onderwerpen zoals talent en energie, resultaat en ontwikkelmogelijkheden. Dit is een samenwerking tussen leidinggevende en medewerker.
- o Er is een Diversiteit en Inclusie werkgroep met focus op een sociaal veilig en inclusief werkklimaat.

Ketenverantwoordelijkheid

We werken samen met diverse partijen en dat maakt ons indirect verantwoordelijk voor de omstandigheden en de impact die deze partijen maken in de keten.

- o Er is een start gemaakt met een gedragscode voor onze zakelijke samenwerkingsverbanden. In 2024 zullen we hier verder mee aan de slag gaan;
- o We hebben een pensioenpartner Zwitserleven, welke zeer goed scoort in de duurzaamheid ranking van VBDO (Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling).

10 Vooruitblik en begroting 2024

De Fietsersbond heeft het in 2023 veel beter gedaan dan begroot. Ledentallen en inkomsten van particulieren blijven groeien, de omzet van de Fietsschool stijgt en meer bedrijven willen met ons samenwerken. De inspanningen op ledenwerving renderen en daarom zeten we dit door in 2024. Daarnaast is onze subsidie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in 2023 structureel opgehoogd van 581.767 euro naar 806.501 euro per jaar. Naast deze structurele subsidie is, na vaststellen van de begroting 2024, de subsidie van het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Sport verlengd en hebben we bijna 1.6 miljoen euro extra beschikt gekregen (voor een periode van 2 jaar in 2024 en 2025). Hiervan is een aandeel van bijna 600.000 euro uitbesteed aan Wandelnet. Dit betekent dus een forse ophoging

van onze begroting in 2024. Dit heeft ook impact op de personeelsbezetting. De verwachting is dat de gemiddelde formatie van het landelijk bureau hierdoor hoger wordt dan in 2023.

De professionalisering van de organisatie is ingezet en houden we vast, net als de verbeteringen in onze werkprocessen, zodat het Landelijk Bureau beter presteert voor haar leden en vrijwilligers, maar ook meer bereikt voor alle fietsers in Nederland. In 2024 hebben we veiligheid voor alle fietsers als prioriteit benoemd, omdat wij de trend van stijgende slachtoffers op de fiets willen keren met de Fietsersbond. Zo is de Fietsersbond relevanter dan ooit.

Begroting 2024

	Begroting 2024	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Baten			
Baten van particulieren	1.469.717	1.452.344	1.468.993
Baten van bedrijven	0	0	114.211
Baten van loterijorganisaties	0	0	0
Baten van subsidies van overheden	925.426	1.100.271	829.791
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	0	0	19.630
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	0	0	0
Som van de geworven baten	2.395.143	2.552.615	2.432.625
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	763.308	811.946	622.190
Overige baten	24.781	64.792	52.533
Som van de baten	3.183.232	3.429.353	3.107.348
Lasten			
Besteed aan de doelstelling:			
Ruimte, leefbaarheid & veiligheid	496.568	415.742	364.039
Communicatie en marketing	580.823	629.517	492.294
Mobiliteit	311.082	390.366	273.396
Geluk & gezondheid	788.616	1.063.877	855.932
50 jaar Fietsersbond	74.709	0	3.519
Vrijwilligersmanagement	327.783	414.321	376.521
Gezondheid			
Fietsgeluk			
	2.579.582	2.913.823	2.365.701
Wervingslasten	412.113	366.121	554.345
Lasten beheer en administratie	316.827	280.458	259.887
Som van de lasten	3.308.522	3.560.401	3.179.934
Saldo voor financiële baten en lasten	-125.290	-131.048	-72.586
Saldo financiële baten en lasten	0	1.110	2
Saldo voor vennootschapsbelasting	-125.290	-129.938	-72.584
Saldo vennootschapsbelasting	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-125.290	-129.938	-72.584

Bestemming saldo van baten en lasten

Toevoeging/ onttrekking aan:	2024	2023	2022
Reserves			
- Continuïteitsreserve	-	-	-30.000
- Bestemmingsreserve lokaal activisme	-	-15.000	-
- Bestemmingsreserve innovatieprojecten vereniging	-28.413	-27.047	17.620
- Bestemmingsreserve nalatenschappen	-100.000	-100.000	2.193
- Bestemmingsreserve toekomstige projecten	-	-	-50.000
- Bestemmingsreserve donatiecampagne 2021 - veiligheid	-	-7.581	-14.714
- Bestemmingsreserve donatiecampagne 2022 - fietsen met een beperking	-	-37.616	39.583
- Bestemmingsreserve donatiecampagne 2023 - veiligheid	-50.000	62.662	-
- Bestemmingsreserve donatiecampagne 2024	50.000	-	-
- Bestemmingsreserve Fietsrouteplanner	-	-	-18.562
- Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond	40.000	-	20.000
Vrij besteedbaar vermogen	-36.877	-5.355	-38.704
	-125.290	-129.938	-72.584
Saldo na resultaatbepaling	0	0	0

Wijziging na vaststellen begroting 2024

Zoals hierboven al vermeld, is dit de begroting, zoals vastgesteld in de ledenraad in december 2023. In deze begroting is de verlenging van de subsidie van het ministerie van VWS niet opgenomen, omdat er nog geen duidelijkheid was omtrent toezegging. Na vaststellen van de begroting is er duidelijkheid gekomen. Van de bijna € 2.000.000 die is aangevraagd, is € 1.570.205 toegezegd. Dit extra bedrag is bestemd voor 2024 en 2025.

Liquiditeit 2024

De liquiditeitspositie van de vereniging is in 2023 niet in gevaar gekomen en ook in 2024 ligt dit niet in de lijn der verwachting. De vereniging heeft doorlopende inkomsten uit contributies, giften en subsidiegelden. In de stichting is meer onzekerheid omdat hier op opdrachtbasis wordt gewerkt, maar door de liquiditeitspositie periodiek goed te monitoren, meer voorschotten te vragen en tijdig bij te sturen waar nodig, verwachten we ook hier geen problemen.

11. Jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31/12/2023	31/12/2022
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1	€ 89.396	€ 159.315
Materiële vaste activa	1	€ 53.844	€ 59.081
		€ 143.240	€ 218.396
Nog te ontvangen baten	2	€ 103.122	€ 123.837
Debiteuren	2	€ 85.169	€ 184.557
Overige en overlopende activa	2	€ 23.700	€ 18.316
Vordering vennootschapsbelasting	2	€ -	€ 4.839
		€ 211.991	€ 331.549
Spaar- / depositorekeningen	3	€ 419.171	€ 418.847
Betaalrekeningen en kas	3	€ 1.035.012	€ 734.490
		€ 1.454.183	€ 1.153.337
Totaal activa		€ 1.809.414	€ 1.703.282
PASSIVA			
Reserves			
Continuïteitsreserve	4	€ 415.000	€ 415.000
Bestemmingsreserve	4	€ 429.713	€ 554.295
Overige reserves	4	€ 142.769	€ 148.124
		€ 987.482	€ 1.117.419
Kortlopende schulden			
Belasting en premies	5	€ 124.923	€ 83.745
Reservering vakantiegeld/ -dagen	5	€ 83.130	€ 72.854
Vooruit ontvangen baten	5	€ 416.680	€ 259.315
Crediteuren	5	€ 66.930	€ 93.715
Overige en overlopende passiva	5	€ 130.268	€ 76.234
		€ 821.932	€ 585.863
Totaal passiva		€ 1.809.414	€ 1.703.282

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023

	Ref.	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Baten				
Baten van particulieren	6	1.452.344	1.404.330	1.468.993
Baten van bedrijven	6	-	-	114.211
Baten van loterijorganisaties	7	-	-	0
Baten van subsidies van overheden	8	1.100.271	752.253	829.791
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	9	-	-	19.630
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	9	-	-	0
Som van de geworven baten		2.552.615	2.156.583	2.432.625
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9	811.946	771.344	622.190
Overige baten	9	64.792	22.585	52.533
Som van de baten		3.429.353	2.950.512	3.107.348
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
Ruimte, leefbaarheid & veiligheid		415.742	345.197	364.039
Gezondheid				
Communicatie en marketing		629.517	605.032	492.294
Mobiliteit		390.366	345.669	273.396
Fietsgeluk				
Vrijwilligersmanagement		414.321	405.865	376.521
Geluk & Gezondheid		1.063.877	787.779	855.932
50 jaar Fietsersbond		-		3.519
Totale lasten doelstellingen		2.913.823	2.489.543	2.365.701
Wervinglasten	11	366.121	379.773	554.345
Lasten beheer en administratie	12	280.458	288.441	259.887
Som van de lasten		3.560.401	3.157.756	3.179.934
Saldo voor financiële baten en lasten		-131.048	-207.244	-72.586
Saldo financiële baten en lasten		1.110	-	2
Saldo voor vennootschapsbelasting		-129.938	-207.244	-72.584
Saldo vennootschapsbelasting		-		0
Saldo van baten en lasten		-129.938	-207.244	-72.584

Bestemming saldo van baten en lasten:

Bestemming saldo van baten en lasten:	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Toevoeging/ onttrekking aan:	2023	2023	2022
Reserves			
- Continuïteitsreserve	-	-	-30.000
- Bestemmingsreserve lokaal activisme	-15.000	-25.000	0
- Bestemmingsreserve innovatieprojecten Vereniging	-27.047	-24.663	17.620
- Bestemmingsreserve nalatenschappen	-100.000	-100.000	2.193
- Bestemmingsreserve toekomstige projecten	-	-	-50.000
- Bestemmingsreserve donatiecampagne	17.465	-	24.869
- Bestemmingsreserve Fietsrouteplanner	-	-	-18.562
- Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond	-	-	20.000
Vrij besteedbaar vermogen	-5.355	-57.581	-38.704
	-129.938	-207.244	-72.584
Saldo na resultaatbepaling	0	0	0

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-129.937	-72.581
Aanpassingen voor afschrijvingen	102.587	80.269
Veranderingen in werkkapitaal		
Mutaties vorderingen en overlopende activa	119.558	-51.254
Vennootschapsbelasting	-	-4.839
Mutaties langlopende en kortlopende schulden	236.069	218.170
	328.277	169.765
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investeringen in (im)materiële vaste activa	-27.431	-84.099
	-27.431	-84.099
	300.846	85.668
Mutatie geldmiddelen		
Liquide middelen per 1 januari	1.153.337	1.067.669
Liquide middelen per 31 december	1.454.183	1.153.337
	300.846	85.668

11.1 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2023

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de definities en vorm eisen van het CBF. In de jaarrekening staan, in zowel de balans als de staat van baten en lasten, achter de posten nummers die refereren aan paragrafen waarin een toelichting is te lezen op de betreffende post. Deze nummers staan in de kolom ref. (referentie). De hieronder vermelde cijfers zijn van de vereniging en stichting samen.

De jaarverslaggeving van de Fietsersbond is ingericht volgens de richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Uniek aan deze richtlijn is dat onderscheid wordt gemaakt tussen lasten die gemaakt worden om gelden te werven, lasten die gemaakt worden in het kader van beheer en administratie en lasten die worden gemaakt om de doelstellingen van de organisatie te bereiken. De Fietsersbond kan goed inzichtelijk maken hoeveel middelen aan de primaire doelstelling worden besteed.

Missie

De Fietsersbond zet zich in voor veilig en comfortabel fietsen en levert hiermee een bijdrage aan een leefbaar, gezond en actief Nederland én aan fietsgeluk voor iedereen. Om dit te bereiken, voeren we activiteiten uit met zes doelstellingen:

Ruimte, leefbaarheid & veiligheid

We werken aan een fietsvriendelijk Nederland, zoals geformuleerd in onze Fietsvisie 2040. Onze droom is dat iedereen, jong en oud, veilig en comfortabel kan fietsen. Dat is mogelijk als rekening met hen wordt gehouden in het verkeer, in de verstedelijkingskeuzes in de grote woningbouwopgave waar Nederland voor staat en in de ontwikkeling van nieuwe wijken en transformatie van bestaande gebieden. We willen impact realiseren door overheden te adviseren om op gezonde en duurzame wijze te verstedelijken, zodat wandelen, fietsen en ontmoeten vooropstaan in de ruimtelijke keuzes bij de woningbouwopgave. Ook adviseren we over verkeersveilige fietsoplossingen. Binnen en buiten de bebouwde kom, in dorpen en steden.

Mobiliteit

Velen hebben de fiets al gevonden en ook in de komende jaren wordt een forse groei verwacht. We moedigen mensen en gemeenten aan om die groei

waar te maken en goed te accommoderen, waarbij we ons binnen het programma Mobiliteit vooral richten op woon-werkverkeer en voor- en natransport. Ook de vrachtfiets krijgt speciaal aandacht. We verleiden mensen om te fietsen. Ook stimuleren we gemeenten om nog meer hun best te doen. Verder zetten we bij gemeenten, provincie en rijk in op de structurele ophoging van budgetten.

Geluk en Gezondheid

Een belangrijke doelstelling uit het Nationaal Preventieakkoord is dat heel Nederland meer gaat bewegen. Wat ons betreft haalt in 2040 driekwart van de Nederlanders de dagelijkse beweegnorm, onder meer doordat ze meer zijn gaan fietsen. Daarom biedt de Fietsersbond voor verschillende doelgroepen activiteiten aan om fietsgebruik te stimuleren. Daarnaast werken we aan een netwerk van gezondheidsorganisaties waarmee we 'fietsen op recept' introduceren als gezondheidsinterventie.

'Zou het niet geweldig zijn als wetenschappers binnenkort een geluksmachine zouden uitvinden?', vroegen we ons af in de Fietsvisie 2040. Maar die machine bestaat natuurlijk al, het is de fiets! Op de fiets ervaar je de vrijheid te gaan en staan waar je wilt. Zonder al te veel fysieke inspanning, kan je behoorlijke afstanden afleggen en je blijft er nog gezond door ook. Het mooie van fietsen is dat je onderweg contact maakt met anderen en je omgeving. Fiets je van je werk terug naar huis, dan is de kans groot dat je je stress onderweg bent kwijtgeraakt. In de Fietsvisie 2040 noemen we dit fietsgeluk.

Vrijwilligersmanagement

De Fietsvisie 2040 vraagt inzet van vrijwilligers in het hele land. Het werk van onze vrijwilligers is van groot belang om de ambitieuze doelstellingen in de visie te kunnen bereiken. Zij zetten hun kennis, ervaring en hun lokale netwerk in voor het fietsen in Nederland. We zien dat het aantal vrijwilligers nog steeds groeit en dat is van grote waarde voor de Fietsersbond. Tegelijkertijd moeten we ook constateren dat de gemiddelde leeftijd blijft stijgen. Sommige afdelingen geven aan maar met moeite of helemaal geen jongere vrijwilligers te kunnen vinden. Dat hoeven overigens niet alleen jonge mensen te zijn, ook de groep pas gepensioneerd is interessant voor de werving van nieuwe vrijwilligers.

Communicatie en marketing

We hebben uitstekende contacten met de pers: de Fietsersbond verschijnt regelmatig in dagbladen en in nieuwsuitzendingen op tv of radio. Met '30 is het nieuwe 50' en andere vernieuwende ideeën uit de Fietsvisie 2040 hebben we genoeg kansen voor publiciteit om onze naamsbekendheid te vergroten. Vrijwilligersnet en het Schakeltje zijn belangrijke interne communicatiemiddelen om de vrijwilligers bij hun werk te ondersteunen. Onze leden zijn heel tevreden over het magazine de Vogelvrije Fietser, een uitstekend communicatiemiddel om onze leden aan de Fietsersbond te binden. Via diverse communicatiekanalen geeft TestKees consumenteninformatie en advies over fietsen en fietsproducten.

50 jaar Fietsersbond

In 2025 bestaat de Fietsersbond 50 jaar. Tegen die tijd zijn we een vereniging met grote impact voor alle fietsers in Nederland. De Fietsersbond geniet een grote bekendheid als moderne aansprekende club, die samenwerkt met veel partijen, zonder haar eigen geluid te verliezen. Door in aanloop naar het 50-jarig bestaan van de Fietsersbond de vereniging verder te versterken, creëren we meer draagvlak, inhoudelijk en financieel, voor de missie van de Fietsersbond.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Verlagingsperiode

De jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De vergelijkende cijfers zijn, waar nodig, voor vergelijkingsdoeleinden aangepast, dit is toegelicht bij de desbetreffende post.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De gehanteerde grondslagen van waardering en van bepaling van het saldo van de baten en lasten zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

De Fietsersbond is een vereniging en staat ingeschreven bij de KvK onder nummer 40464671. Hiernaast is er de Stichting Fietsersbond, die activiteiten ontplooit die de missie van de vereniging ondersteunen. De stichting staat ingeschreven bij de KvK onder nummer 65165950. In het bestuursverslag staan de verschillende activiteiten nader beschreven. Vestigingsplaats van Vereniging Fietsersbond en Stichting Fietsersbond is Utrecht.

Consolidatie

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van Vereniging Fietsersbond te Utrecht met opnemings van de financiële gegevens van Stichting Fietsersbond te Utrecht. De onderlinge lasten/baten zijn geëlimineerd in de geconsolideerde gegevens.

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Apart is opgenomen de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten van de vereniging. Die van de stichting zijn als bijlage opgenomen.

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Fietsersbond zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het geven voor het inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

11.2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde. Als kortlopende vorderingen en schulden zijn de bedragen verantwoord die in het eerstvolgende jaar zullen worden ontvangen respectievelijk betaald.

Vaste activa

Alle materiële en immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving

is gebaseerd op basis van de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschafprijs. Materiële vaste activa worden afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming over drie jaar (computers, werkstations en mobiele telefonie), of 5 jaar (inventaris). Immateriële activa worden afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming over vijf jaar.

De Fietsersbond maakt onderscheid tussen materiële en immateriële activa. Tot de materiële activa behoren de computers, printers, laptops, mobiele telefoons en inventaris (kasten, bureaus, stoelen, vergadertafels). Tot de immateriële activa behoren de externe lasten ('investeringen') voor de ontwikkeling en implementatie van software, voor zover deze aantoonbaar is geïmplementeerd ter verbetering van de efficiency in onze processen. De ontwikkelingskosten van informatiesystemen worden, met uitzondering van de inzet van eigen personeel en projectmanagement, geactiveerd als het waarschijnlijk is dat economische voordelen zullen worden behaald en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Jaarlijks onderhoud en kosten van releases worden ten laste van de exploitatie gebracht.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Op elke balansdatum (laatste dag van het jaar) wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardeverminderingen onderhevig kan zijn. Bijvoorbeeld omdat een item onherstelbaar kapot is gegaan of vervroegd is vervangen. In deze gevallen is het waardeverminderingverlies direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, stellen we de realiseerbare waarde van het actief vast. Is dat laatste niet mogelijk, dan stellen we de realiseerbare waarde van de kasstroom generende eenheid toe waar het actief toebehoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van aan actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Bij de toelichting van de activa is zichtbaar gemaakt of deze bestemd zijn voor de bedrijfsvoering of voor de doelstelling. Aanpassingen in de activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering en directe aanwending van de doelstelling (RJ650.302).

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen betreft een algemene reserve. Er zijn bestemmingsreserves aangemerkt. Mutaties op het eigen vermogen vinden plaats via resultaatbestemming tenzij zich stelselwijzigingen voordoen.

De reserve 'Overige reserves' heeft tot doel de financiële weerbaarheid van de Fietsersbond te vergroten in jaren dat de exploitatie een negatief resultaat heeft. Het bestuur bepaalt de bestemming van het resultaat. De reserve 'overige reserves' van de vereniging mag vanaf 2023 maximaal 300.000 hoog zijn. Dit was 200.000 en is door het resultaat over 2022 opgehoogd, na akkoord van het bestuur. Samen met de continuïteitsreserve vormt deze sinds 2014 het weerstandsvermogen.

11.3 Grondslagen voor de bepalingen van het resultaat (saldo van baten en lasten)

Het saldo wordt bepaald door het verschil tussen de verkoopwaarde van de prestaties en verrichte diensten enerzijds, en de lasten van het jaar anderzijds, gewaardeerd tegen historische kostprijzen (werkelijk gemaakte lasten).

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verliezen en mogelijks verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Overheidssubsidies en overheidsheffingen Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Lasten

De lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen. Vanaf 2020 zijn de doelstellingen in lijn met de Fietsvisie 2040, waardoor ze afwijken van de gehanteerde doelstelling in de afgelopen jaren. In 2022 zijn de doelstellingen nog iets verfijnd en dit heeft geleid tot zes subdoelstellingen:

- o Doelstellingen:
 1. Ruimte, leefbaarheid & veiligheid
 2. Communicatie en marketing
 3. Mobiliteit
 4. Geluk en Gezondheid
 5. 50 jaar Fietsersbond
 6. Vrijwilligersmanagement
- o Wervingslasten
- o Lasten beheer en administratie

De lasten van besteding aan de doelstelling en Wervingslasten bestaan uit twee componenten: directe en indirecte lasten. Bij directe lasten is er een directe relatie tussen de lasten en de doelstelling en worden de lasten dus voor 100% aan de betreffende doelstelling toegerekend. De indirecte lasten (lasten voor bedrijfsvoering; IT, facilitaire zaken en P&O) worden als volgt toegerekend:

Lastentoe rekening vindt plaats door gebruik te maken van projecten/projectgroepen en urenverantwoording. Waar mogelijk worden lasten (uren, facturen) direct toegerekend aan de doelstelling. De uiteindelijke (acht) lastendragers zijn de (zes) doelstellingen en de (twee) ondersteunende activiteiten in het kader van de Wervingslasten en beheer en administratie. Indirecte lasten (zoals de huur van het pand) zijn niet direct toewijsbaar en worden alsnog toegewezen aan een lastendrager op basis van bestede uren, zoals verantwoord in de urenregistratie. De acht lastendragers zijn uiteindelijk belast met de direct toewijsbare lasten en de verbijzonderde indirecte lasten.

11.4 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Pensioenlasten

De door de Fietsersbond ingestelde pensioenregeling is gebaseerd op een beschikbare premiereregeling. De pensioengrondslag bevat het vaste maandsalaris x 12 met 8% vakantietoelage verminderd met de AOW-franchise.

De pensioenen zijn ondergebracht bij

Pensioenverzekeraar Zwitserleven.

Pensioenverzekeraars publiceren geen dekkingsgraad en geven de garantie dat niet gekort zal worden op de pensioenen (in tegenstelling tot pensioenfondsen, die wel met dekkingsgraden werken en afhankelijk daarvan kunnen overgaan tot korting op pensioenen).

In 2019 is besloten om de pensioenregeling, ondergebracht bij Pensioenverzekeraar Zwitserleven, te verlengen voor opnieuw vijf jaar per 1 januari 2020.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn berekend door middel van een vast percentage van de aanschafwaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en verliezen bij verkoop van de vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

11.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

1. Vaste activa

Ieder jaar maakt de Fietsersbond een inventarisatie van de aanwezige activa. Indien activa in het betreffende boekjaar de organisatie verlaten, wordt dit vermeld onder desinvestering. Nieuwe activa wordt vermeld onder investeringen.

De materiële vaste activa bestaan uit laptops, mobiele telefoons en meubilair (kasten, lockers, bureaus).

11.5 Grondslagen voor de waardering van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

De investeringen in materiële activa omvatten met name de aanschaf van werkstations (laptops) en mobiele telefoons.

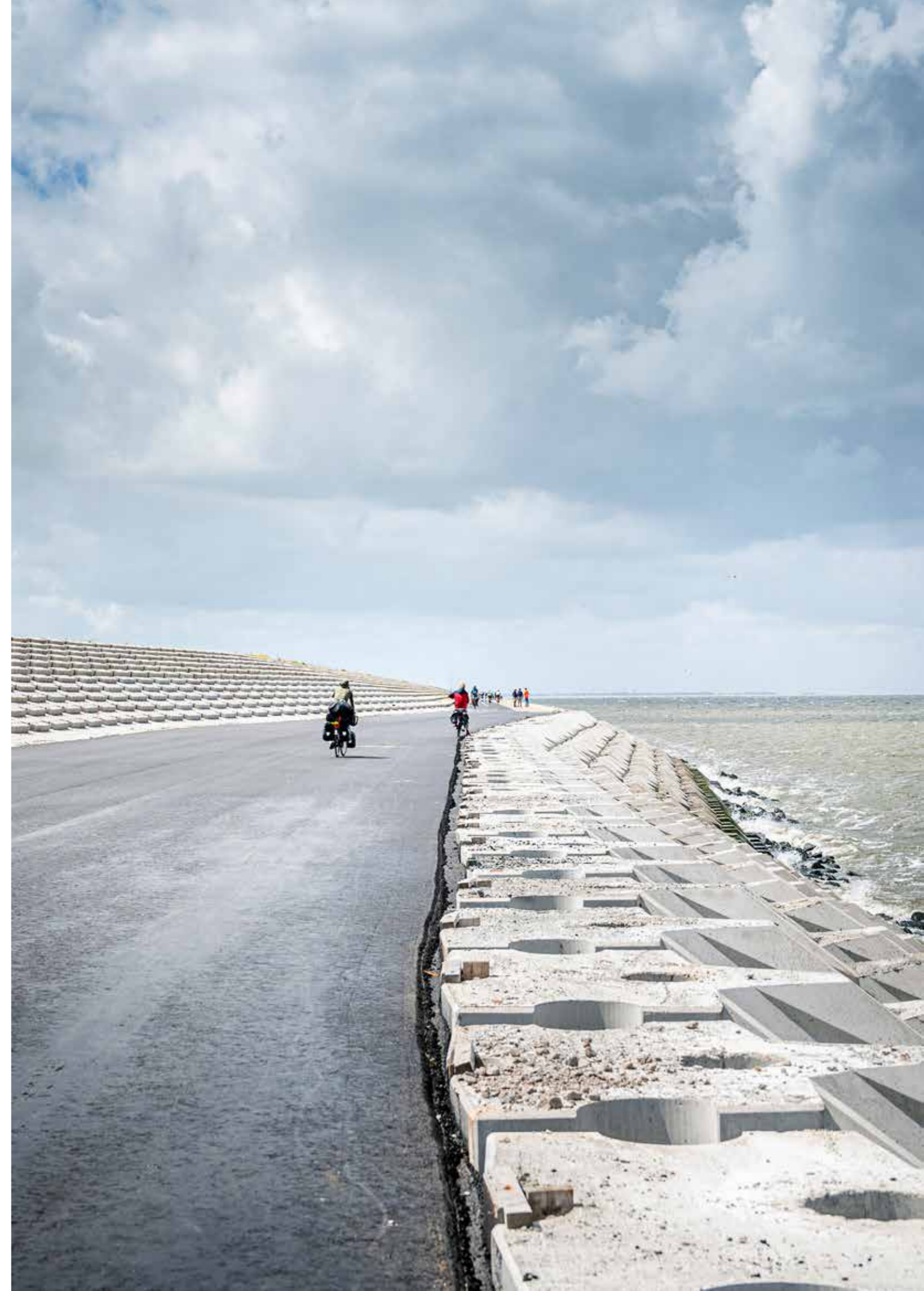
De verdeling over de categorieën 'bedrijfsvoering' en 'doelstelling' heeft te maken met de vraag in hoeverre een actief een directe of indirecte relatie heeft met het werken aan projecten. In het laatste geval (indirecte relatie) wordt een activum aan de bedrijfsvoering toegerekend.

Immateriële vaste activa			
	totaal	bedrijfsvoering	doelstelling
Cumulatieve aanschafprijs	375.492	16.541	358.951
Cumulatieve afschrijvingen	216.178	16.541	199.636
Boekwaarde 01 januari 2023	159.315	-	159.315
Investerings*	8.485	-	8.485
Desinvesteringen**	-	-	-
Afschrijvingen desinvesteringen**	-	-	-
Afschrijvingen	78.404	-	78.404
Boekwaarde 31 december 2023	89.394	-	89.394
Materiële vaste activa			
	totaal	bedrijfsvoering	doelstelling
Cumulatieve aanschafprijs	145.112	86.319	58.793
Cumulatieve afschrijvingen	86.031	62.104	23.926
Boekwaarde 01 januari 2023	59.081	24.215	34.866
Investerings*	18.946	7.445	11.501
Desinvesteringen**	10.075	9.007	1.069
Afschrijvingen desinvesteringen**	9.670	8.804	866
Afschrijvingen	23.777	6.530	17.248
Boekwaarde 31 december 2023	53.844	24.926	28.923

* De investeringen in immateriële activa in 2023 betreffen het verbeteren van de website tot 1 maart 2023. Toen is de keuze gemaakt om te investeren in een nieuwe website en hiervoor zijn in 2023 de eerste stappen gezet. In 2024 worden de werkzaamheden vermoedelijk afgerond, zodat de nieuwe site live gaat eind 2024. De investeringen die zijn gedaan in de oude website kunnen worden gebruikt in de nieuwe site en blijven daarom op de balans staan.

De investeringen in materiële vaste activa betreffen naast laptops en mobiele telefoons ook nog nieuwe bureaustoelen, een feesttent voor evenementen (o.a. Fietsfestival), vergadertafels en een sportfiets met bureau.

** De desinvesteringen in materiële vaste activa betreffen volledig afgeschreven laptops, mobiele telefoons, koffiemachine en beeldschermen.

2. Vorderingen en overlopende activa

Het saldo aan nog te ontvangen bedragen bestaat voor een groot deel uit nog te ontvangen subsidies vanuit het ministerie van I&W (40.325), de provincie Zuid-Holland (8.600) en de provincie Fryslân (15.184). Ook is er 32.184 opgenomen voor een toegezegde en nog te ontvangen nalatenschap. De post debiteuren is fors lager dan eind 2022. Dit komt door aanscherping van ons debiteurenbeleid. Van het totaalbedrag is slechts 5.000 ouder dan 30 dagen. Inter Company-

facturen zijn geëlimineerd. We voorzien geen debiteurenrisico.

3. Liquide middelen

Hieronder zijn opgenomen de direct opeisbare gelden bij bankinstellingen. Zakelijk betalingsverkeer loopt via Triodos Bank en incasso's via rekeningen bij ING.

De liquide middelen per ultimo 2023 zijn 300.846 hoger dan per eind 2022.

4. Reserves

De stand van de reserves:	31/12/2023	31/12/2022
Continuïteitsreserve	415.000	415.000
Overige reserves	142.769	148.124
Bestemmingsreserve lokaal activisme	101.439	116.439
Bestemmingsreserve nalatenschappen	166.670	266.670
Bestemmingsreserve innovatieprojecten Vereniging	76.975	104.022
Bestemmingsreserve Donatiecampagne	64.629	47.164
Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond	20.000	20.000
	987.482	1.117.418

In dit overzicht zijn de bedragen van de vereniging en de stichting geconsolideerd. De uitsplitsing van de reserves tussen vereniging en stichting is te vinden op pagina 59.

Mutaties van de reserves

De continuïteitsreserve is opnieuw vastgesteld op 415.000 na uitvoeren van de jaarlijkse risicoanalyse.

Conform begroting heeft de vereniging een onttrekking gedaan aan het vrij besteedbaar vermogen van bijna 60.000. Vanwege doorgeschoven werk naar 2024 binnen de projecten Vrijwilligers en Fondsenwerving is er tevens een dotatie gedaan van 25.000.

De stichting Fietsersbond heeft een dotatie gedaan van bijna 30.000 gezien het positieve resultaat. (voor meer informatie zie enkelvoudige cijfers van de stichting Fietsersbond in de bijlage).

Vanuit de reserve Lokaal activisme is extra budget beschikbaar voor onze afdelingen. De totale bestedingen van de afdelingen zijn binnen begroting gebleven. Vanuit is deze reserve is er wel een onttrekking gedaan voor het Fietsfestival in Dordrecht. Begroot was 25.000 en de uiteindelijke onttrekking bedraagt 15.000, omdat de gemeente Dordrecht een bijdrage heeft gedaan van 10.000.

Er is 100.000 onttrokken aan de reserve nalatenschappen, zoals vastgesteld in de begroting. Van twee (in 2022) toegezegde nalatenschappen is de hoogte nog niet bekend en dus kunnen deze nog niet worden toegevoegd aan de reserve.

De afschrijvingslasten à 24.663 voor het ledenadministratiesysteem zijn gedekt uit de reserve 'Innovatieprojecten vereniging'. Naast deze jaarlijkse onttrekking heeft het bestuur akkoord gegeven om ook de lasten voor Power BI en dashboarding te dekken uit de reserve. In 2023 is hieraan 2.384 besteed. In 2024 worden de werkzaamheden voortgezet.

Bij de donatiecampagne in 2023 is een bijdrage gevraagd voor Veiligheid. In totaal heeft deze campagne 62.662 opgeleverd en dit bedrag is toegevoegd aan deze reserve.

Voor Fietsen met een beperking (donatiecampagne in 2022) is niet al het geld besteed in 2023. Voor 2024 is er nog 1.967 beschikbaar.

In 2025 bestaat de Fietsersbond 50 jaar en dit gaat gevierd worden. In 2024 wordt gestart met de voorbereidingen en wordt er ook een bedrag van 40.000 toegevoegd aan deze reserve.

VERENIGING OVERZICHT RESERVES				STICHTING OVERZICHT RESERVES
Continuïteitsreserve	2023	2022		
Stand per 1 januari	415.000	445.000		
Dotatie	-	0		
Onttrekking	-	-30.000		
Stand per 31 december	415.000	415.000		
Overige reserves	2023	2022	2023	2022
Stand per 1 januari	279.443	160.482	-131.323	26.339
Dotatie	25.000	118.961	28.911	18.562
Onttrekking	-59.266	0	-	-176.225
Stand per 31 december	245.181	279.443	-102.412	-131.323
Bestemmingsreserve lokaal activisme	2023	2022		
Stand per 1 januari	116.439	116.439		
Dotatie	-	0		
Onttrekking	-15.000	0		
Stand per 31 december	101.439	116.439		
Bestemmingsreserve nalatenschappen	2023	2022		
Stand per 1 januari	266.670	264.477		
Dotatie	-	86.216		
Onttrekking	-100.000	-84.023		
Stand per 31 december	166.670	266.670		
Bestemmingsreserve Innovatieprojecten Vereniging	2023	2022		
Stand per 1 januari	104.022	86.402		
Dotatie	-	50.000		
Onttrekking	-27.047	-32.380		
Stand per 31 december	76.975	104.022		
Bestemmingsreserve Donatiecampagne	2023	2022		
Stand per 1 januari	47.164	22.295		
Dotatie	62.662	39583		
Onttrekking	-45.197	-14.714		
Stand per 31 december	64.629	47.164		
Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond	2023	2022		
Stand per 1 januari	20.000	0		
Dotatie	-	20.000		
Onttrekking	-	0		
Stand per 31 december	20.000	20.000		

TOTAAL				
Totaal weerstandsvermogen	2023	2022		
Stand per 01 januari	563.123	631.821		
Stand per 31 december	557.769	563.123		
Totaal bestemmingsreserves	2023	2022		
Stand per 01 januari	554.295	558.177		
Stand per 31 december	429.715	554.295		

5. Kortlopende schulden

Hieronder vallen de nog af te dragen loonheffing en premies van december die in januari 2023 worden betaald. Het bedrag aan loonheffing bestaat uit twee delen: de loonheffing over de reguliere salarisbetaling en de loonheffing over de eindejaarsuitkering. Die laatste is vanaf 2021 resultaatafhankelijk en wordt 'Fietzersbond prestatiegratificatie' genoemd. Het

resultaat is voldoende gebleken om deze gratificatie deels uit te keren en dus is hieronder ook de nog te betalen loonheffing over deze gratificatie opgenomen. Ook de omzetbelasting over het vierde kwartaal is opgenomen. Vanwege nog verrekenbaar verlies in de stichting hoeft er (ondanks het positieve resultaat) geen vennootschapsbelasting betaald te worden.

Kortlopende schulden: belastingen			
Belastingen en premies	2023	2022	
BTW	45.785	32.107	
Vennootschapsbelasting	0	0	
Loonheffing en premie	79.138	51.638	
	124.923	83.745	

Het saldo vooruit ontvangen baten bedraagt 416.680 waarvan het grootste gedeelte afkomstig is uit een vooruit ontvangen betaling voor de verlengde subsidie vanuit het ministerie van VWS (337.703).

De vereniging en stichting maken deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond hiervan zijn de vereniging en stichting hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden inzake omzetbelasting van de fiscale eenheid.

Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De Fietzersbond heeft per balansdatum financiële verplichtingen uit hoofde van langlopende overeenkomsten inzake huur gebouwen en kantoorapparatuur en overeenkomsten met betrekking tot software en huisvestingslasten. De hiermee verbonden lasten voor 2023 bedragen circa 111.000. Deze zijn in de staat van baten en lasten verwerkt. De totale verplichting bedraagt 149.560. Deze bedragen vallen tussen één en vijf jaar.

De eindejaarsuitkering is vanaf 2021 in overleg met het personeel afhankelijk gemaakt van het financieel resultaat. Het personeel staat op de loonlijst van Vereniging Fietzersbond. Stichting Fietzersbond heeft geen personeel in dienst.

Voorwaartse verliescompensatie

Per balansdatum ultimo 2021 bestaat recht op voorwaartse verliescompensatie tot een bedrag van 85.467.

Nalatenschappen

In 2022 heeft de vereniging Fietzersbond vier nalatenschappen toegezegd gekregen. Van twee hiervan is de totale omvang niet bekend geworden in 2023. Conform RJ650 dient een nalatenschap te worden opgenomen in de staat van baten en lasten als er voldoende zekerheid is betreffende de

omvang van de nalatenschap in de vorm van een boedelbeschrijving.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening, worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die effect hebben op de jaarrekening.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023

In de staat van baten en lasten wordt een vergelijking gemaakt met de begroting 2023. De ledenraad van de Fietzersbond stelt de begroting vast. In deze begroting staan de directe lasten en de urenbesteding van de medewerkers. De medewerkers registreren de besteding van de uren per project in een integraal boekhoud- en registratiesysteem. Zo kunnen we goed monitoren aan welke doelstellingen we onze tijd besteden. De urenverdeling is maatgevend voor het bepalen van de lastenverdeling.

De projectuitvoering wordt door eigen medewerkers en door externen uitgevoerd.

6. Baten van particulieren en bedrijven (eigen fondsenwerving)

	Realisatie	Begroting	Realisatie
Baten van particulieren en bedrijfsleven	2023	2023	2022
Contributie	893.850	915.000	889.922
Giften	410.009	357.330	366.732
Donatiecampagne	62.662	50.000	51.801
Periodiek schenkers	78.705	77.800	68.896
Donateurs	4.069	4.200	118.637
Nalatenschappen	3.049	0	87.216
	1.452.344	1.404.330	1.583.205

Onderaan de streep is te zien dat we ruim 130.000 minder aan baten van particulieren hebben ontvangen dan in 2022. Vooral bij donateurs en nalatenschappen is een groot verschil te zien. Bij donateurs heeft dit te maken met de baten van de Vrienden van de Fietzersbond. Tot 2023 rekenden we deze baten toe aan de baten van particulieren en bedrijven. Vanaf 2023 worden deze baten verantwoord onder baten als tegenprestatie.

Nalatenschappen kennen een incidenteel karakter waardoor het weinig zin heeft deze te vergelijken met voorgaande jaren. Nalatenschappen worden ook niet begroot.

Voor de andere categorieën geldt dat er meer invloed op uit te oefenen is en deze kunnen we dus wel goed vergelijken met voorgaande jaren.

De (lichte) toename van contributies komt door een stijging van het ledenaantal van 32.017 naar 32.245, een stijging van 0,7%. De doelstelling van 3,5% is niet behaald.

Het totaalbedrag aan ontvangen giften is flink gestegen t.o.v. 2022 en ook de begroting is ruimschoots gehaald. Dit is te danken aan onze succesvolle campagnes, waarbij we meer hebben ingezet op losse giften met de E-bike special als absolute nummer één.

De bijdrage vanuit periodiek schenkers is gestegen ten opzichte van 2022. In 2022 is aandacht besteed om reguliere leden de overstap te laten maken naar het doen van een periodieke schenking. Een deel van deze overstappers is per 01 januari 2023 overgestapt en dus zijn de baten hoger dan het jaar ervoor. In de begroting was hier al rekening mee gehouden.

De verantwoorde opbrengsten voor de donatie-campagne zijn de gelden die zijn binnengehaald in 2023. Het thema van deze campagne was Veiligheid. Deze donaties worden in 2024 (deels) besteed. Voor de campagne Veiligheid was 50.000 begroot.

7. Baten van loterijorganisaties

In 2023 hebben we geen baten ontvangen van loterijorganisaties.

8. Subsidies van overheden

De post 'Subsidies van overheden' bestaat uit de optelsom van subsidie inkomsten uit activiteiten die voor (lokale) overheden worden uitgevoerd. Ten opzichte van de begroting kan er verschuiving plaatsvinden door het niet toekennen van projecten in acquisitie, bijstelling van lopende projecten en toekenning van nieuwe projecten.

De baten uit subsidies zijn bijna 350.000 hoger dan begroot en dit komt omdat we eind 2022 (na opstellen begroting) een nieuwe subsidie toegezegd hebben gekregen vanuit het ministerie van VWS. In totaal is er 261.123 toegezegd en hiervan was ongeveer 70.000 besteed in 2022. Het restant is besteed in 2023. De subsidie vanuit het ministerie van I&W is na opstellen van de begroting, opgehoogd van 612.000 naar 806.501. Deze subsidies verklaren ook het verschil in baten t.o.v. 2022.

De subsidie verkregen vanuit de provincie Friesland is uitgevoerd conform vooraf gemaakte afspraken. Van de subsidie van de provincie Zuid-Holland is 66,5% besteed.

In 2022 heeft de afdeling Breda 5.375 aan subsidiegelden ontvangen van de gemeente Etten-Leur. Hiervan is 5.000 doorgeschoven naar 2023. In 2023 is hiervan 1.338 besteed. Het restant wordt doorgeschoven naar 2024.

De subsidie vanuit het ministerie van I&W, de provincie Zuid-Holland en de provincie Friesland worden al jaren toegekend aan de Fietsersbond en hebben dus een structureel karakter. Wel moeten deze subsidies jaarlijks opnieuw worden aangevraagd. De subsidie vanuit het ministerie van VWS is voor het eerst toegezegd in 2019 en dus voor een tweede keer in 2022. De laatst toegekende subsidie is verlengd t/m 2025. De subsidie voor de afdeling Breda heeft een incidenteel karakter.

9. Baten van organisaties zonder winststreven, baten als tegenprestatie en overige

Baten van verbonden organisaties zonder winststreven

In 2023 zijn er geen baten van verbonden organisaties zonder winststreven.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

Deze omvat alle projecten van de stichting, met uitzondering van de donaties voor de Fietsrouteplanner en overige giften (respectievelijk terug te vinden onder baten van particulieren en overige baten).

De baten als tegenprestatie zijn hoger dan begroot en dit komt voornamelijk doordat er extra werk is uitgevoerd in de Fietsschool. Dit extra werk betreft onder andere het project Drenthe en Fryslân. Het verschil met 2022 komt voor een groot deel door het project Vrienden van de Fietsersbond. Tot 2023 werden deze baten verantwoord onder baten van bedrijven.

Overige baten

Hieronder vallen de doorbelaste huurinkomsten aan de Dutch Cycling Embassy en Milieu Centraal. Ook de inkomsten die door de afdelingen worden binnengehaald, vallen hieronder (met uitzondering van binnengehaalde subsidies). In 2023 is er door afdelingen bijna 16.000 ontvangen, ongeveer gelijk aan vorig jaar. Een specificatie van de baten per afdeling is te vinden in de bijlage.

In 2023 is er een suppletie ingediend bij de Belastingdienst voor te veel betaalde omzetbelasting in 2022 betreffende de pro rata-regeling. Het totaal ontvangen bedrag is 9.830.

In 2023 is de financiële bijdrage van de gemeente Dordrecht voor het Fietsfestival (10.000) ook verantwoord als overige baten.

De overige baten zijn hoger uitgevallen dan begroot. Inkomsten die afdelingen zelf binnenhalen hebben niet altijd een structureel karakter en worden daarom niet opgenomen in de begroting. Ook de bijdrage vanuit de gemeente Dordrecht was nog niet bekend bij opstellen begroting.

Toelichting bestedingen

Hieronder volgt een specificatie en verdeling van de lasten (derden) naar onze zes doelstellingen: Ruimte, leefbaarheid & veiligheid, Mobiliteit, Geluk

en Gezondheid, Vrijwilligersmanagement, 50 jaar Fietzersbond en Communicatie en marketing.

Lastenverdeelstaat: lasten verdeeld naar doelstellingen en activiteiten

Begroting 2023

	Doelstelling/activiteit								
	Ruimte, Leefbaarheid & Veiligheid	Communicatie en marketing	Mobiliteit	Geluk en Gezondheid	Vrijwilligersmanagement	Wervingslasten	Beheer en Administratie	Begroting 2023	Realisatie 2023
Aankopen en verwervingen	62.583	13.449	88.734	422.914	3.226			590.906	812.966
Communicatie		241.600				229.000		470.600	456.570
Personeelslasten	215.594	259.870	171.843	280.781	170.834	107.840	206.307	1.413.068	1.475.280
Huisvestingslasten	20.096	27.021	13.971	16.079	18.383	12.874	24.628	133.051	174.418
Kantoor- en Algemene lasten	39.371	52.938	65.871	31.501	126.515	25.221	48.251	389.668	435.629
Afschrijvingen	7.552	10.154	5.250	36.505	6.908	4.838	9.255	80.463	102.677
Afdelingen					80.000			80.000	102.862
Totaal	345.197	605.032	345.669	787.779	405.865	379.773	288.441	3.157.756	3.560.401

Realisatie 2023

	Doelstelling/activiteit								
	Ruimte, Leefbaarheid & Veiligheid	Communicatie en marketing	Mobiliteit	Geluk en Gezondheid	Vrijwilligersmanagement	Wervingslasten	Beheer en Administratie	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Aankopen en verwervingen	51.095	2.415	99.187	658.514	1.756			812.966	667.906
Communicatie		246.137				210.433		456.570	455.911
Personeelslasten	267.480	284.803	190.718	281.015	139.286	111.365	200.613	1.475.280	1.374.037
Huisvestingslasten	33.048	34.784	20.662	22.852	18.156	16.033	28.882	174.418	131.538
Kantoor- en Algemene lasten	52.993	49.667	72.843	49.843	146.150	22.893	41.240	435.629	380.831
Afschrijvingen	11.126	11.710	6.956	51.652	6.112	5.398	9.723	102.677	80.269
Afdelingen					102.862			102.862	89.440
Totaal	415.742	629.517	390.366	1.063.877	414.322	366.121	280.458	3.560.401	3.179.934

Per doelstelling volgt hieronder een toelichting op de realisatie vs begroting 2023.

Bij Ruimte, leefbaarheid & veiligheid zijn de projecten Zuid-Holland en Flevoland niet volledig uitgevoerd en waarschijnlijk wordt er wat werk doorgeschoven naar 2024.

Dat de totale lasten hoger zijn dan begroot, komt door de extra subsidie vanuit het ministerie van I&W, toegezegd na opstellen van de begroting. Hierdoor

hebben we meer uren kunnen besteden aan deze doelstelling.

De projecten binnen de doelstelling communicatie zijn nagenoeg uitgevoerd zoals begroot.

Aan de doelstelling Mobiliteit zijn meer uren besteed dan begroot, ook dankzij de extra subsidie vanuit het ministerie van I&W. Daarnaast zijn de directe lasten toegenomen omdat er interne uren omgezet zijn naar externe inhuur.

Geluk & Gezondheid kent een forse stijging ten opzichte van de begroting. Dit komt door zowel de subsidie van het ministerie van I&W als de subsidie van het ministerie van VWS. Ook heeft de Fietsschool meer kunnen uitvoeren in Drenthe en Friesland.

Vrijwilligers voorop! Ieder jaar willen we meer aandacht geven aan onze vrijwilligers. In 2023 is uiteindelijk meer besteed dan begroot.

Aan fondsenwerving is minder besteed dan begroot, omdat een aantal werkzaamheden is doorgeschoven naar 2024.

De kosten voor beheer en administratie zijn lager dan begroot. Met 8% blijven we onder onze eigen norm van 10%.

Hieronder het overzicht waarin te zien is welk percentage van de totale lasten is besteed aan een bepaalde doelstelling. Voor het vergelijk wordt ook 2022 getoond.

Gerelateerd aan (vroegere) CBF-definities en eigen normering:			
Definitie norm	Maximum	2023	2022
Besteed aan doelstellingen t.o.v. totale lasten		82%	74%
waarvan aan ruimte, leefbaarheid & veiligheid		12%	11%
waarvan aan mobiliteit		11%	9%
waarvan aan geluk & gezondheid		30%	27%
waarvan aan vrijwilligersmanagement		12%	12%
waarvan aan 50 jaar Fietsersbond		0%	0%
waarvan aan communicatie en marketing		18%	16%
Wervingslasten t.o.v. baten particulieren	25%	25%	35%
Besteed aan Beheer & Administratie t.o.v. totale lasten	10%	8%	8%

Hieronder volgt een toelichting per besteding.

10. Norm besteding aan de doelstelling

In 2023 is 2.913.822 van de totale besteding uitgegeven aan de doelstellingen. De zogenaamde **bestedingsratio** komt daarmee op 82%. In de begroting is uitgegaan van een besteding van 79%. Omdat er minder lasten zijn besteed aan beheer en administratie en aan fondsenwerving kon er meer worden uitgegeven aan de doelstellingen.

Ten opzichte van de begroting is er uiteindelijk 3% meer aan doelstellingen besteed, 2% minder aan werving en 1% minder aan beheer en administratie.

11. Norm wervingslasten

Onder wervingslasten worden alle lasten verstaan van activiteiten die tot doel hebben particulieren, bedrijven, loterijorganisaties, overheden en andere (fondswervende) organisaties te bewegen geld te geven voor één of meer van de doelstellingen. De totale **wervingslasten** bedragen in 2023 366.121. Dat is 25% van de inkomsten uit **eigen** fondsenwerving. Hiermee zitten we precies op de vroegere CBF-norm van 25%. Over de afgelopen drie jaren komen we boven de 25% uit, maar de definitie van wervingslasten is per 2023 aangepast.

Vanaf 2023 worden baten en lasten van het project Vrienden van de Fietsersbond anders verwerkt in de administratie. Bij baten van bedrijven gaat het om baten uit fondsenwervende activiteiten. Het project Vrienden van de Fietsersbond gaat om samenwerkingen met het bedrijfsleven en draagt bij aan het verwezenlijken van onze doelstellingen. Het betreft dus geen fondsenwervende activiteiten. Vanaf 2023 worden de baten daarom verantwoord als baten als tegenprestatie en de lasten worden verdeeld over de

verschillende doelstellingen en niet meer verantwoord als wervingslasten. Het is hierdoor ook niet zinvol om het percentage te vergelijken met dan van 2022.

Omdat we nog altijd bezig zijn met het traject Great Fundraising, kwamen we in de begroting uit op 26%.

De ledenwerving van de Fietsersbond loopt vooral via de website, online campagnes, e-mailmarketing, via Facebook en met telemarketing. De lokale afdelingen werven leden tijdens de activiteiten die ze organiseren en via hun afdelingswebsite. Het doel is: meer bezoekers trekken naar de website, ze hier verder te interesseren voor het werk van de Fietsersbond en ze verleiden lid te worden. Daarnaast ontwikkelen we acties in samenwerking met partners om onder specifieke doelgroepen nieuwe leden te werven.

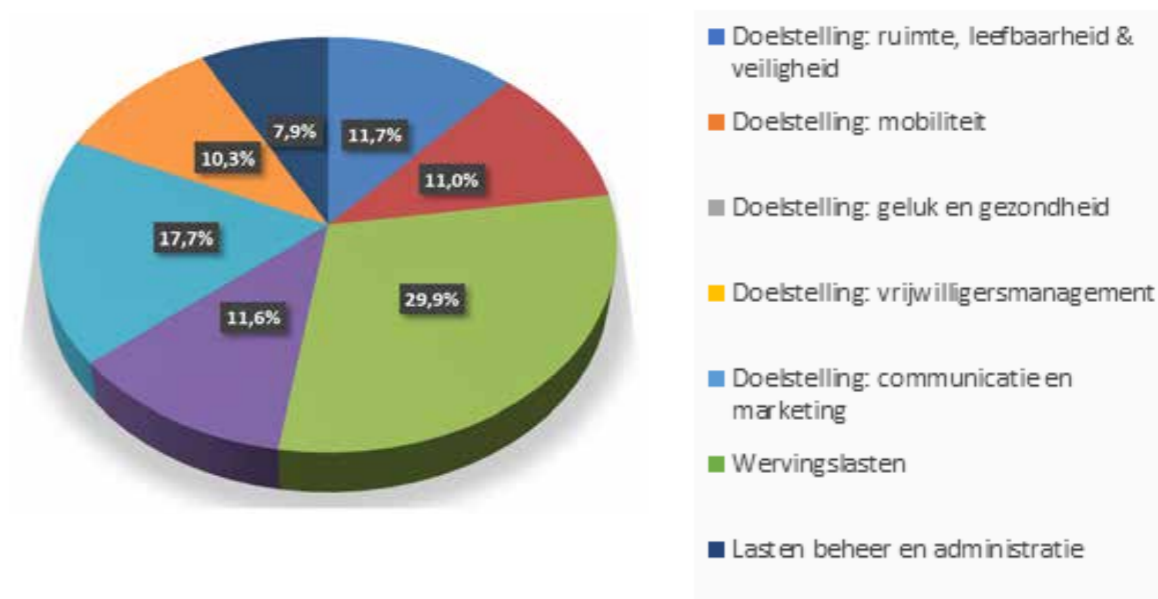
12. Norm lasten van beheer en administratie

Lasten van beheer en administratie zijn de lasten die de Fietsersbond maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering die niet worden toegerekend aan de doelstellingen of de werving van baten. Hieronder vallen met name de lasten van de afdeling Financiën en Bedrijfsvoering (inclusief receptie, secretariaat, financiën en planning en control) en deze lasten worden toegerekend op basis van de urenverdeelsleutel.

De **lasten van beheer en administratie** kwamen uit op 280.458. Dit is 8% van de totale lasten, onder de door onszelf bepaalde en nagestreefde norm van 10%. Het percentage is gelijk aan 2022.

De lasten zijn lager dan begrote 288.451 (9%) omdat er uiteindelijk minder uren zijn besteed aan beheer en administratie.

De complete verdeling van de lasten is als volgt:

Lonen en salarissen

	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Personeelslasten	2023	2022
Lonen en salarissen	1.112.581	1.012.137
Sociale lasten	190.200	179.063
Pensioenlasten	76.118	69.592
Overige lasten	96.379	113.241
	1.475.278	1.374.033

De salariskosten zijn toegenomen vanwege een salarisverhoging per 01 september 2022 van 3% en een verhoging per 01 januari 2023 van 2%. Daarnaast is de prestatie afhankelijke eindejaarsgratificatie hoger dan in 2022. Dit resulteert ook in hogere sociale- en pensioenlasten. De prestatie afhankelijke eindejaarsgratificatie is niet begroot en dat verklaart de hogere kosten ten opzichte van de begroting.

De overige personeelslasten zijn lager dan begroot en ook lager dan in 2022. Het budget voor opleiding en training is in 2023 niet volledig benut.

Op het landelijk bureau van de Fietsersbond in Utrecht werkten in 2023 28 betaalde krachten: 12 mannen en 16 vrouwen. Zij werkten voornamelijk in deeltijd. De gemiddelde formatie van het landelijk bureau was in 2023 18,85 fte exclusief stagiairs ten opzichte van 18,80 fte in 2022.

Bezoldiging van de directie

Het maximumsalaris wordt vanuit het CBF bepaald aan de hand van de zogenaamde Basis Score voor Directiefuncties (BSD). Bij het bepalen van de score wordt rekening gehouden met de omvang en complexiteit van de organisatie. Het aantal BSD-punten bepaalt in welke functiegroep een directeur valt en wat het bijbehorende maximum(bruto) jaarinkomen is.

De directeur van de Fietsersbond scoort in 2023 440 BSD-punten. Hierbij hoort een maximaal jaarinkomen van 134.620. Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft binnen het maximum. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijbetaling, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van 221.400 per jaar.

Naam	E. van Garderen
Functie	Directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	onbepaald
uren	36
parttime percentage	100%
periode	01/01-31/12
Bezoldiging (EUR)	
Jaarinkomen	
bruto loon/salaris	83.352
vakantiegeld	6.535
(vaste) eindejrsuitkering	4.314
niet opgenomen vakantiedagen	2.755
Totaal	96.956
Belaste vergoedingen/bijtellings	11.949
Pensioenlasten (wg deel)	8.604
Pensioencompensatie	0
Overige beloningen op termijn	0
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0
Totaal 2023	117.509

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 7.7 van het jaarverslag. De bestuurders ontvangen geen bezoldiging. Er zijn per balansdatum geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en/of toezichthouders.

Huisvestingslasten

De huur van het kantoor aan de Nicolaas Beetsstraat 2a te Utrecht, de servicelasten, de energielasten en beveiliging staan onder deze post.

Kantoor en algemene lasten

Alle lasten voor van een verantwoorde bedrijfsvoering zijn hier opgenomen, zoals de lasten voor automatisering, porto, accountant, maar ook lasten ten behoeve van het bestuur en ledenraad.

Afschrijving

Hieronder vallen de lasten van de afschrijvingen zoals vermeld in de toelichting op de balans per 31 december 2023.

Enkelvoudige balans – baten en lasten vereniging Fietsersbond

Vereniging Fietsersbond balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)

	31/12/2023	31/12/2022
ACTIVA		
Immateriële vaste activa	41.143	67.103
Materiële vaste activa	53.844	59.081
	94.987	126.184
Langlopende vorderingen		
Vordering op groepsmaatschappijen	159.163	168.000
Kortlopende vorderingen		
Nog te ontvangen baten	100.622	97.866
Vordering op groepsmaatschappijen	124.210	272.082
Debiteuren	-	1.540
Overige en overlopende activa	20.587	14.318
	245.419	385.806
Spaar- / depositorekeningen	332.440	332.005
Betaalrekeningen en kas	882.388	659.927
	1.214.828	991.932
Totaal activa	1.714.397	1.671.922
PASSIVA		
Reserves		
Continuïteitsreserve	415.000	415.000
Bestemmingsreserve	429.713	554.295
Overige reserves	245.181	279.447
	1.089.894	1.248.742
Langlopende schulden		
Schulden aan groepsmaatschappijen		
Kortlopende schulden		
Belasting en premies	22.447	5.434
Reservering vakantiegeld/ -dagen	83.130	72.853
Vooruit ontvangen baten	356.402	196.856
Schulden aan groepsmaatschappijen	-	0
Crediteuren	43.818	72.343
Overige en overlopende passiva	118.705	75.693
	624.502	423.179
Totaal passiva	1.714.397	1.671.922

Het verschil tussen het geconsolideerde eigen vermogen en het eigen vermogen van Vereniging Fietsersbond is het eigen vermogen van Stichting Fietsersbond.

Vereniging Fietsersbond staat van baten en lasten over 2023

	Ref	Realisatie	Begroting	Realisatie
Baten		2023	2023	2022
Baten van particulieren	6	1.435.030	1.404.330	1.461.707
Baten van bedrijven	6	0	0	0
Baten van loterijorganisaties	7	0	0	0
Baten van subsidies van overheden	8	1.100.271	752.253	829.791
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	9	0	0	0
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	9	0	0	0
Som van de geworven baten		2.535.301	2.156.583	2.291.498
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9	0	0	5.496
Detachering stichting Fietsersbond	9	263.801	298.520	305.796
Overige baten	9	59.318	22.585	137.583
Som van de baten		2.858.420	2.477.688	2.740.373
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
Ruimte, leefbaarheid & veiligheid		359.146	275.512	331.231
Communicatie en marketing		583.904	558.062	499.697
Mobiliteit		336.770	278.123	219.459
Geluk & Gezondheid		430.383	221.312	261.598
50 jaar Fietsersbond		0	0	3.270
Vrijwilligersmanagement		399.388	385.795	376.521
Totale lasten doelstellingen		2.109.591	1.718.804	1.691.776
Wervingslasten	11	366.121	379.773	382.266
Lasten beheer en administratie	12	280.458	288.441	259.887
Lasten detachering stichting Fietsersbond personeel en overhead		263.801	298.520	305.796
Som van de lasten		3.019.971	2.685.538	2.639.726
Saldo voor financiële baten en lasten		-161.550	-207.849	100.647
Saldo financiële baten en lasten		2.702	0	2.996
Saldo voor vennootschapsbelasting		-158.848	-207.849	103.643
Saldo vennootschapsbelasting		0	0	0
Saldo van baten en lasten		-158.848	-207.849	103.643

Bestemming saldo van baten en lasten:	Realisatie	Begroting	Realisatie
Toevoeging/ onttrekking aan:	2023	2023	2022
Reserves			
- Continuïteitsreserve	0	0	-30.000
- Bestemmingsreserve lokaal activisme	-15.000	-25.000	0
- Bestemmingsreserve innovatieprojecten vereniging	-27.047	-24.663	17.620
- Bestemmingsreserve nalatenschappen	-100.000	-100.000	2.193
- Bestemmingsreserve toekomstige projecten	0	0	-50.000
- Bestemmingsreserve donatiecampagne 2021 - veiligheid	-7.581	-10.000	-14.714
- Bestemmingsreserve donatiecampagne 2022 - fietsen met een beperking	-37.616	-40.000	39.583
- Bestemmingsreserve donatiecampagne 2023 - veiligheid	62.662	50.000	0
- Bestemmingsreserve 50 jaar Fietsersbond	0	0	20.000
Vrij besteedbaar vermogen	-34.266	-58.186	118.961
	-158.848	-207.849	103.643

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Informatie over de rechtspersoon

Statutaire naam: Fietsersbond

Vestigingsplaats: Utrecht

Kamer van Koophandel nummer: 40464671

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld

in overeenstemming met de richtlijn 650

Fondsenwervende Instellingen.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 17 tot en met 19 opgenomen toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten.

Vordering op groepsmaatschappijen

Onder vorderingen op groepsmaatschappijen zijn marktconforme lening opgenomen aan stichting Fietsersbond voor 88.933 in 2019 en 86.858 in 2021. Het betreft vastrentende leningen met een rentepercentage van 1%. De resterende looptijd van deze vorderingen bedraagt respectievelijk 7 en 9 jaar. Omtrent zekerheden is niets overeengekomen.

Vergelijkende cijfers

In 2022 is de verwerking van de donatiecampagne van de Fietsersbond Routeplanner in 2019 en 2020 in aansluiting met de afgesloten kredietovereenkomst

tussen de vereniging Fietsersbond en de stichting Fietsersbond aangepast. Het totaalbedrag aan donaties ontvangen in de vereniging Fietsersbond ad 88.933 is als schuld aan stichting Fietsersbond in rekening gebracht. In de stichting Fietsersbond is het bedrag 2019 ad 20.000. 2020 ad 68.933 verantwoord als baten van particulieren, waar dit geboekt had moeten worden als schuld aan de vereniging Fietsersbond. In 2022 zijn deze baten alsnog in de vereniging verantwoord onder de post Overige baten en Geconsolideerd heeft deze correctie geen invloed.

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor de toelichting omtrent de gebeurtenissen na balansdatum wordt verwezen naar pagina 61 'Gebeurtenissen na balansdatum' in de geconsolideerde jaarrekening.

Ondertekening door directie en bestuur

Utrecht, 24 april 2024

Esther van Garderen, directeur

Gilbert Isabella, voorzitter

Joost Schrage, bestuurslid

Vincent Luyendijk, bestuurslid

Bert Warmelink, penningmeester

Sandor Hermens, bestuurslid

Raymond Comvalius, bestuurslid

Clarion Wegerif, bestuurslid

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Papendorpseweg 75-79
3528 BJ UTRECHT
telefoon (088) 236 7000
e-mail Audit@flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Vereniging Fietsersbond

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Vereniging Fietsersbond te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Fietsersbond per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Fietsersbond zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- bijlage Stichting Fietsersbond - Balans per 31 december 2023 en staat van baten en lasten over 2023 van Stichting Fietsersbond;
- bijlage: Baten van subsidies van overheden en overige bijdragen 2023.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder RJ 650 Fondsenwervende Instellingen.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen en artikel 2:10 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De met governance belaste personen zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 6 mei 2024
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Sandra van der Veer

S. van der Veer AA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

S.v.d.V.

Bijlage: Stichting Fietsersbond

Stichting Fietsersbond balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)

De stichting is begin 2016 opgericht

	31/12/2023	31/12/2022
ACTIVA		
Immateriële vaste activa	48.253	92.212
Materiële vaste activa	-	-
	48.253	92.212
Langlopende vorderingen		
Vordering op groepsmaatschappijen		
Kortlopende vorderingen		
Nog te ontvangen baten	2.500	25.971
Vordering op groepsmaatschappijen	-	-
Debiteuren	85.169	183.017
Overige en overlopende activa	3.113	3.998
Vordering vennootschapsbelasting	-	4.839
	90.782	217.825
Spaar- / depositorekeningen	86.731	86.842
Betaalrekeningen en kas	152.624	74.563
	239.355	161.405
Totaal activa	378.390	471.442
PASSIVA		
Reserves		
Continuïteitsreserve	-	-
Bestemmingsreserve	-	-
Overige reserves	-102.412	-131.323
	-102.412	-131.323
Langlopende schulden		
Schulden aan groepsmaatschappijen	159.163	168.000
Kortlopende schulden		
Belasting en premies	102.475	78.311
Vooruit ontvangen baten	60.278	62.459
Schulden aan groepsmaatschappijen	124.210	272.082
Crediteuren	23.112	21.372
Overige en overlopende passiva	11.562	541
	321.637	434.765
Totaal passiva	378.390	471.442

Het saldo op de spaarrekening is afkomstig van de donatiecampagne Fietsrouteplanner uit 2021 en wordt ingezet ter verbetering van de Fietsrouteplanner.

Stichting Fietsersbond staat van baten en lasten over 2023

In 2022 is er een correctieboeking gemaakt betreffende de verwerking van donatiecampagne van de Fietsrouteplanner in 2019. In 2019 en 2020 is het totaalbedrag aan donaties ontvangen in de vereniging Fietsersbond en doorgestuurd aan de stichting Fietsersbond. In de stichting Fietsersbond is het bedrag verantwoord als baten van particulieren, waar dit geboekt had moeten worden als schuld aan de vereniging Fietsersbond. In 2022 zijn de baten gecorrigeerd onder de post Overige baten en is

alsnog een kredietovereenkomst afgesloten tussen de vereniging Fietsersbond en de stichting Fietsersbond. In de kredietovereenkomst is bepaald dat de leningen vanaf het moment van ingangsdatum binnen maximaal 10 kalenderjaren afgelost moeten worden. Indien de Stichting wordt overgenomen door een andere rechtspersoon (change of control), is de lening per direct opeisbaar door Vereniging Fietsersbond. De totale schuld bestaat uit 2 kredietdelen, welke voor het eerst zijn ingegaan per 1 januari 2019 en 1 januari 2021, respectievelijk. De rente bestaat uit 1% over de totale krediet som, welke op de laatste dag van het kalenderjaar is verschuldigd. De kortlopende schuld in 2022 bestaat volledig uit de verwachte rentekosten 2023. Geconsolideerd heeft deze correctie geen invloed.

	Ref	Realisatie	Begroting	Realisatie
Baten		2023	2023	2022
Baten van particulieren	6	17.314	-	7.286
Baten van bedrijven	6	-	-	114.211
Baten van loterijorganisaties	7	-	-	-
Baten van subsidies van overheden	8	-	-	-
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	9	-	-	19.630
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	9	-	-	-
Som van de geworven baten		17.314	-	141.127
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9	814.946	771.344	622.190
Overige baten	9	10.413	-	-83.143
Som van de baten		842.673	771.344	680.174
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
Ruimte, leefbaarheid & veiligheid		56.596	69.685	33.061
Communicatie en marketing		50.552	46.970	-
Mobiliteit		53.596	67.546	54.145
Geluk & Gezondheid		638.086	566.468	595.410
50 jaar Fietsersbond		-	-	251
Vrijwilligersmanagement		14.933	20.070	
Totale lasten doelstellingen		813.762	770.739	682.867
Wervingslasten	11	-	-	173.534
Lasten beheer en administratie	12	-	-	-
Som van de lasten		813.762	770.739	856.401
Saldo voor financiële baten en lasten		28.911	605	-176.227
Saldo financiële baten en lasten		-	-	-
Saldo voor vennootschapsbelasting		28.911	605	-176.227
Saldo vennootschapsbelasting		-	-	-
Saldo van baten en lasten		28.911	605	-176.227
Bestemming saldo van baten en lasten:		Realisatie	Begroting	Realisatie
Toevoeging/ onttrekking aan:		2023	2023	2022
Reserves				
- Bestemmingsreserve Fietsrouteplanner		-	-	-18.562
Vrij besteedbaar vermogen		28.911	605	-157.665
		28.911	605	-176.227

Bijlage: Baten van subsidies van overheden en overige bijdragen 2023

In onderstaand overzicht worden de baten geconsolideerd weergegeven. De baten van subsidies sluiten één op één aan bij de jaarrekening. De overige baten zijn een optelsom van de baten als

tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten, de overige baten, de baten van bedrijven en de baten van particulieren.

Doelstellingen	Subsidie overheden	Overige baten	Begroting
Afdeling			
Afdeling Alkmaar		6.141	
Afdeling Alphen a/d Rijn		40	
Afdeling Amsterdam		565	
Afdeling Breda	1.338	400	
Afdeling Delft		240	
Afdeling Friesland		3.000	
Afdeling Groningen		40	
Afdeling Haagse Regio		1.364	
Afdeling Houten		117	
Afdeling Noordkop		500	
Afdeling Ede		109	
Afdeling Rotterdam		1.460	
Afdeling Utrecht		1.015	
Afdeling Zuid Oost Brabant		715	
CBF: Beheer & Adm			
Bedrijfsvoering		82	
CBF: Communicatie en marketing			
Vrienden van de Fietsersbond		16.898	23.250
Acquisitie VVF		22.083	20.000
Communicatie		3.000	
CBF: Geluk & Gezondheid			
Alliantie Bewegen op het werk & Bewegvriendelijke schoolomgeving 2022-2025	187.900		21.333
Geluk & Gezondheid	173.389		158.113
Fietsschool en educatie	51.367		32.341
Doortrappen Drenthe		142.618	80.000
Doortrappen Gelderland		38.675	66.000
Doortrappen Limburg		15.750	27.000
Fietsrouteplanner (FRP)		67.101	50.000
Fietsschool Friesland		210.157	150.000
Fietsschool Groningen		82.248	84.431
Fietsschool losse lessen		21.859	50.000
Verkeerswijzer Groningen		43.938	25.000
Doortrappen Zeeland		4.175	
Vrienden van de Fietsersbond		11.265	15.500

Doelstellingen	Subsidie overheden	Overige baten	Begroting
CBF: Fondsenwerving			
Fondsen- en ledenwerving particulieren		1.435.030	1.404.330
CBF: Mobiliteit			
Mobiliteit	120.819		110.233
Fietsgemeente 2024	149.724		119.539
Fietsvriendelijk bedrijf		8.325	6.000
Sponsors Fietsgemeente		14.250	30.000
Vrienden van de Fietsersbond		33.796	46.500
CBF: Overhead			
Administratie DCE		18.400	
Overige personeelskosten		400	
Huishouding en Huisvesting		25.191	22.585
Stichting Fietsersbond Algemeen		21.116	
CBF: Ruimte, leefbaarheid & veiligheid			
Ruimte, leefbaarheid & veiligheid	311.202		191.774
Vrienden van de Fietsersbond		33.796	46.500
Flevoland		16.326	27.913
Friesland provinciaal vertegenwoordiger	75.920		75.920
Zuid-Holland	28.612		43.000
CBF: Vrijwilligersmanagement			
Vrienden van de Fietsersbond		16.898	23.250
Fietsfestival		10.000	
Eindtotaal	1.100.271	2.329.082	2.950.512

Fietsersbond